

SUOMEN VANHEMPAINLIITON TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2023

Hyväksytty johtokunnassa 24.3.2024

Johdanto

Suomen Vanhempainliitto on valtakunnallinen vanhempien osallisuuden ja kasvatusyhteistyön asiantuntijajärjestö. Tuemme lasten kasvua, oppimista sekä hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä päiväkodeissa, kouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa. Vanhempainliittoon kuului vuoden 2023 lopulla 1232 rekisteröitynyttä vanhempainyhdistystä. Näistä 28 oli kuntakohtaisia toimijoita.

Vuonna 2023 liitto toteutti ahkerasti ja tavoitteellisesti perustyötään ja kehitti toimintaa vastaamaan tämän ajan haasteisiin.

Vanhempaintoiminta ja kotien kanssa tehtävä yhteistyö alkoi raportointivuonna palautua koronavuosien jäljiltä. Liittoon liittyi uusia jäsenyhdistyksiä hieman enemmän kuin edellisellä vuonna. Liiton jäseneksi liittyi raportointivuonna 22 uutta jäsenyhdistystä. Jäsenyys päättyi 38 yhdistyksen osalta.

Jäsenrekisteriin kirjattiin vuoden aikana 975 neuvontatapahtumaa. Yhteydenottojen määrä jäsenneuvontaan on kasvanut edellisestä vuodesta 30 %. Lisäksi liitto tuki vanhempainyhdistysten ja kuntakohtaisten yhdistysten toimintaa ja osaamista koulutuksin, valmennuksin ja työpajoin. Yhdistyksille ja vanhempaintoimijoille ylläpidettiin myös vuorovaikutusalustoja, kuten Facebookin Vanhempaintoimijat verkossa -ryhmä ja kuntakohtaisten yhdistysten oma Teams-kanava.

Vuoden aikana liitto koulutti ammattilaisia: opettajia, opettajaksi opiskelevia sekä lasten ja nuorten parissa toimivia ammattilaisia, vanhempien kanssa tehtävän yhteistyön tärkeydestä ja keinoista sekä kiusaamistilanteissa toimimisesta. Yleisavustuksella tuetun toiminnan puitteissa järjestettiin koulutuksia, luentoja tai työpajoja yhteensä 27 kpl. Lisäksi liiton eri hankkeissa tuotettiin ammattilaisille webinaareja, tietoa ja neuvontaa eri teemoista sekä järjestettiin työpajoja ja muita kehittämistilaisuuksia.

Loppusuoralla olevassa Chillisti mukana -hankkeessa kehitettiin kodin ja koulun yhteistyötä toisen asteen pilottioppilaitoksissa yhdessä ammattilaisten ja vanhempien kanssa. Hankkeessa julkaistiin runsaasti materiaaleja lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten henkilökunnalle, näissä opiskeleville ja heidän vanhemmilleen: Vanhempainliiton verkkosivuston Toinen aste -osioon päivitettiin hankkeessa kehitettyjä työkaluja, käytäntöjä ja toimintamalleja, minkä lisäksi julkaistiin Toinen Aste Suomi -videosarja. Hankkeen kehittämistyössä mukana olleista oppilaitoksista 100 % koki saaneensa uusia työkaluja yhteistyöhön kotien kanssa. Oppilaitokset tavoittivat vanhemmat ja saivat heidät osaksi oppilaitosyhteisöä aiempaa huomattavasti paremmin. Vahvempaa yhteistyötä rakennettiin nuorten omien huolenaiheiden, tarpeiden ja toiveiden varaan.

Sisäilma-asioihin keskittyvässä Ratkaistaan yhdessä -hankkeessa saatettiin valmiiksi palvelupolku sisäilmaongelmien kanssa painiville perheille. Tämä "Viiden vaiheen malli" julkaistiin uudella, sisäilma-aiheisella Hyvän ilman koulu -verkkosivustolla, josta löytyy lisäksi kymmeniä ohjeita ja muistilistoja perheille, oppilaitoksissa toimiville ja kunnille. Materiaalipaketilla on tarkoitus lisätä sisäilmasta oireilevien lasten ja nuorten ja heidän vanhempiensa tuen saantia, vähentää sisäilmatilanteiden kriisiytymistä oppilaitoksissa ja kunnissa sekä selkeyttää kunnan ja vanhempainyhdistysten toimintaprosesseja sisäilma-asioissa.

Liitto toimi aktiivisesti myös erityisperheiden tarpeiden huomioimiseksi. Pehdytimme vanhempia, vanhempainliiton toimijoita, kasvuyhteisöjen henkilökuntaa, erityiskasvatuksen ammattilaisia ja opiskelijoita yhdenvertaisuusteemoihin, erityislasten ja -perheiden kohtaamiseen ja sujuvaan yhteistyöhön. Tuotimme aiheesta runsaasti materiaalia. Suunnittelimme ja toteutimme esimerkiksi TOIVO-tukikeskustelumateriaalin ja aloitimme sen levittämistyön.

Vuoden aikana Vanhempainliitossa tehtiin 20 tiedotetta, kannanottoa tai kirjoitusta, joko yksin tai yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa. Mediaseurannan osumat laskivat hieman edellisestä vuodesta, mutta sosiaalisen median seuraajamäärät jatkoivat kasvuaan kriisien kanssa kamppailevaa Twitteriä (X) lukuun ottamatta. Liiton oppaita ja materiaaleja tilattiin raportointivuonna 26 957 kappaletta, mikä on runsas 16 000 enemmän kuin edellisenä vuonna. Oppaita ladattiin verkossa 18 000 kertaa.

Vanhempien Barometri -kysely tehtiin toisella asteella opiskelevien nuorten vanhemmille vuonna 2022, tulokset julkaistiin vuonna 2023, jolloin käynnistettiin myös barometrin varhaiskasvatus ja esiopetus -kyselyn aineistonkeruu. Lisäksi liiton vaikuttamistyön pohjaksi toteutettiin hallitusohjelmaan liittyvä kysely vanhemmille. Vuoden aikana toteutettiin myös jokavuotinen jäsenkysely. Vastanneista 98 % kertoi olevansa täysin tai jokseenkin samaa mieltä väitteen kanssa, että vanhempainyhdistystoiminta vahvistaa vanhempien osallisuutta ja yhteisöön kuulumisen kokemusta.

Vuoden mittaan jatkoimme ja teimme yhteistyötä mm. opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen, kuntien, aluehallintovirastojen, yliopistojen, lapsi- ja perhejärjestöjen sekä koulutuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjien kanssa. Olimme mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa valtakunnallisia tapahtumia, kuten Kodin ja Koulun päivä, Koulurauhan julistus ja Maailman suurin varhaiskasvatuksen vanhempainilta sekä Kasvun ja tuen oppimisen päivät.

Liiton asiantuntemusta hyödynnettiin myös lainsäädäntötyössä. Jätimme vuoden aikana kaikkiaan 7 lausuntoa. Liiton antamilla lausunnoilla on ollut vaikutusta valmisteilla oleviin lakeihin ja kansallisiin ohjelmiin, joissa vanhempien osallisuus ja kotien kanssa tehtävä yhteistyö on liiton työn tuloksena huomioitu. Edellisvuosien tapaan liitto toimi myös erilaisissa kansallisissa lainvalmistelu- ja asiantuntijatyöryhmissä tuoden niihin vanhempien ja kotien näkökulmaa. Mukana oltiin 13 työryhmässä, mikä on sama määrä kuin edellisenä vuonna.

Lisäksi vuoden aikana kehitettiin edelleen liiton toimintatapoja. Liitossa laadittiin esimerkiksi ohjeistuksia osaksi tulevaa henkilöstöohjelmaa, valmisteltiin työntekijöiden käyttöön tietotyön pelikirja sekä aloitettiin vastuullisuuskartoituksen toteutus.

Marika Salomaa
Puheenjohtaja

Saija Ohtonen-Jones
Toiminnanjohtaja

Lisäsimme ja vahvistimme vanhempien osallisuutta kodin ja koulun yhteistyössä sekä koko kouluyhteisön arjessa ja kehittämisessä

Strateginen tavoite:

Luomme rakenteen kuntatason yhteistyölle. Hakeudumme aktiivisesti yhteistyöhön kuntien kanssa ja rakennamme yhteistyössä kuntakohtaisia yhdistyksiä, verkostoja ja foorumeita. Mahdollistamme kuntakohtaisten toimijoiden verkostoitumisen, hyvien käytänteiden vaihtamisen ja aktiivisen yhteistyön. Kannustamme toimijoita maakunnalliseen yhteistyöhön. Tuemme kuntakohtaisia toimijoita vaikuttamis- ja järjestötoiminnassa. Luomme toimijoille malleja ja konsepteja, jotka auttavat niitä toteuttamaan tehtävänsä. Tuemme päiväkot-, koulu- ja oppilaitoskohtaisia vanhempainoimijoita vanhempain toiminnan kehittämisessä ja uudistamisessa.

Teemme näkyvää ja tuloksellista vaikuttamistyötä itsenäisesti ja laajan yhteistyöverkostomme kanssa. Tuemme kuntakohtaisten toimijoiden vaikuttamistyötä. Olemme aktiivisia aloitteentekijöitä vanhempien osallisuuteen sekä kodin ja kasvatusyhteisön yhteistyöhön liittyvissä asioissa.

Tulokset	Toteutunut toiminta	Arviointi
Entistä useammassa kasvatusyhteisössä toimii aktiivinen ja vetovoimainen vanhempainyhdistys. Yhdistyksillä on toimivat rakenteet sekä tuki ja välineitä kodin ja kasvatusyhteisön välisen yhteistyön rakentamiseen. Yhdistykset osaavat hyödyntää dialogisuutta osana kasvatus yhteisön kanssa käytävää vuoropuhelua.	<p>Vanhempainliiton jäseneksi liittyi 22 uutta jäsenyhdistä, joista valtaosa toimii alakoulujen tai yhtenäiskoulujen yhteydessä. Jäsenyys päättyi 38 yhdistyksen kohdalla, näistä 1 oli kuntakohtainen yhdistys.</p> <p>Jäsenrekisteriin kirjattiin vuoden aikana 975 aktiviteettia (puhelu, sähköposti, tapaaminen tai etätapaaminen), joista jäsenasioihin liittyi 320 kpl, hallintoon 135 kpl, jäsenjärjestöavustukseen 141 kpl, liiton toimintaan 82 kpl ja kuntakohtaiseen vanhempain toimintaan 73 kpl. Muut kysymyksiä herättäneet teemat olivat esim.: jäsenkysely, vakuutukset, varainhankinta, yhdistyksen jäsenrekisteri, tapahtumien lupa-asiat, kevennetty tilinpito, toimikunnan ja yhdistyksen erot.</p> <p>Vanhempainliiton vuotta 2023 koskeva jäsenkysely toteutettiin</p>	<p>Liittoon liittyi uusia jäsenyhdistyksiä hieman enemmän kuin edellisenä vuonna eli vanhempain toiminta alkaa hiljalleen elpyä koronavuosien jälkeen. Vanhempain toiminta on edelleen vahvinta perusasteen koulujen yhteydessä. Toisella asteella tai varhaiskasvatuksessa vanhempainyhdistyksien määrä on pysynyt suunnilleen samana.</p> <p>Liiton neuvonta- ja ohjauspalveluista on tullut yksi tärkeimmistä palveluista yhdistyksien suuntaan. Yhteydenottoja/kontakteja kirjattiin jäsenrekisteriin yli 30 % enemmän kuin edellisenä vuonna.</p> <p>Jäsenkyselyn vastaajamäärä lähes kaksinkertaistui edelliseen vuoteen verrattuna.</p>

	<p>15.1.-14.2.2024 välisenä aikana. Kyselyyn vastasi 175 jäsenyhdistystä. Vanhempainyhdistyksien aktiivitoimijoiden (esim. hallituksen jäsenet, tapahtumien järjestämiseen osallistuneet hlöt) keskiarvo 10,9 hlöä/yhdistys. Vanhempainliitolla oli vuoden 2023 lopussa 1 191 päiväkotien, koulujen ja toisen asteen oppilaitosten yhteydessä toimivaa jäsenyhdistystä, näin aktiivitoimijoiden määrän voidaan laskea olevan 12 982 henkilöä koko maan tasolla.</p> <p>Jäsenkyselyyn vastanneista vanhempainyhdistyksen edustajista 98 % kertoi olevansa täysin tai jokseenkin samaa mieltä väitteen kanssa, että vanhempainyhdistystoiminta vahvistaa vanhempien osallisuutta ja yhteisöön kuulumisen kokemusta.</p> <p>Vanhempainyhdistyksien mukaan vuonna 2023 kasvatusyhteisöissä keskustelua herättivät eniten kiusaaminen ja väkivalta (41 %), kodin ja kasvatusyhteisön välinen viestintä (33 %), lapset ja sosiaalinen media (30 %) sekä kunnan päiväkotit- ja kouluverkkoasiat (28 %).</p> <p>Vanhempainyhdistyksille viestittiin yhdistyslain muutoksista, isoimpana asiana kevennetyn tilinpidon mahdollisuus. Yhdistyslain muutoksista tuotettiin artikkeli verkkosivuille, viestittiin muutoksista kahdessa jäsenkirjeessä ja kahdessa vanhempaintoimijoille tarkoitetussa webinaarissa. Mallisäännöt päivitettiin keväällä 2023, ja ne käännettiin myös englannin kielelle.</p> <p>Keväällä vanhempaintoimijoille järjestettiin kolme Verkkokahvila -etäkoulutusta, joihin osallistui yhteensä 17 henkilöä. Verkkokahviloiden teemat olivat: Vanhempainliiton eduskuntavaalitavoitteet ja vaalivaikuttaminen, Karuselli-hankkeen tuotokset sekä koulujen kestävyyskasvatus. Jäsenkyselyn tulokset -verkkokahvila jouduttiin peruuttamaan pienen ilmoittautuneiden määrän takia.</p> <p>Vanhempaintoimijoille järjestettiin myös Yhdistysavain kotisivut -peruskoulutus sekä Yhdistysavain jäsenrekisterin peruskoulutus</p>	<p>Vanhempainyhdistyksien puheenjohtajien mielestä yhdistyksien ja kasvatusyhteisöjen yhteistyössä on vielä paljon hyödyntämätöntä potentiaalia. Tietoa ja ajatuksia pitäisi jakaa enemmän puolin ja toisin eli lisätä matalan kynnyksen yhteydenpitoa ja keskusteluja. Hyvä yhteistyö oppilaiden, vanhempien ja koulun henkilökunnan välillä luo kasvatusyhteisöön hyvää yhteishenkeä, joka parhaimmillaan rauhoittaa työskentely-ympäristöä.</p> <p>Osallistujien Koulutuspalautteiden perusteella osallistujat kokivat koulutukset hyödyllisiksi oman työn kannalta (ka 8,7, asteikolla 0–10) sekä kokivat saaneensa niistä välineitä omaan vapaaehtoistyöhön (ka 8,3).</p> <p>Yhdistyskehittäjä-verkkokoulutuksesta saimme hyvää palautetta (ka 4,9, asteikolla 1–5). Tämä koulutus tarjoaa osallistujalle mahdollisuuden syventyä oman yhdistyksen toiminnan arviointiin ja kehittämiseen pitkäjänteisesti.</p> <p>Etäkoulutukset 8 kpl, osallistujia 112 Yhdistyskehittäjäkoulutus 18 osallistujaa, joista 9 suoritti loppuun asti Uudet jäsenyhdistykset 22 Jäsenyys päättynyt 38 Muut tilaisuudet 1 kpl, osallistujat 16</p> <p>Jäsenkirjeitä lähetettiin 10 kpl ja muita jäsenviestejä 12 kpl kaikille jäsenrekisterissä oleville jäsenyhdistyksille ja niiden yhteyshenkilöille (1700). Jäsenkirjeiden ja -viestien avausprosentti oli 48 %, mikä oli 10 % suurempi kuin edellisellä vuonna.</p>
--	--	--

	<p>yhteistyössä Nettitiimi Oy:n kanssa. Koulutuksiin osallistui yhteensä 40 henkilöä.</p> <p>Keväällä järjestettiin Helsingissä vanhemmille keskustelutilaisuus aiheena <i>"Onko vanhempain toiminta vain hyväosaisten toiminta?"</i>.</p> <p>Syksyllä vanhempainoimijoille järjestettiin 3 koulutusta seuraavista teemoista: Vinkit syyskauden aloitukseen, yhdistyksen jäsenyys ja jäsenhankinta, pienkeräyksen ABC –koulutus sekä yhteiswebinaari TueTiimiä Oy:n kanssa varainhankinnasta. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä 55 henkilöä.</p> <p>Uutena koulutuksena toteutimme syksyllä 2 opintopisteen (54 h) laajuisen Yhdistyskehittäjä-verkkokoulutuksen. Koulutus on valmis Opintokeskus Siviksen verkkokoulutuskokonaisuus, joka toteutettiin Howspace-alustalla.</p> <p>Osallistuimme neljän koulun/vanhempainyhdistyksen tilaisuuteen, joiden aiheena oli yhdistyksen perustaminen tai vanhempain toiminnan vireyttäminen. Tilaisuuksiin osallistui 134 henkilöä.</p> <p>Vanhempainoimijoille -verkkosivuosio päivitettiin.</p> <p>Tuotimme vaalivaikuttamisen huoneentaulun.</p> <p>Päivitimme yhdistyskansioon seuraavat aineistot: Uuden puheenjohtajan muistilista, vanhempainyhdistyksen vuosikello ja vanhempainyhdistyksen käyttöön suunniteltu diasetti (oman toiminnan esittely uusille vanhemmille). Lukuvuoden alkuun tuotimme Toimitaan yhdessä lasten parhaaksi -perusesitteen, joka käännettiin seitsemälle eri kielelle.</p> <p>Yhteisölliseen opiskeluhooltoon liittyvää aineistoa tai kestävän vanhempain toiminnan vinkkejä ei tuotettu vaan niiden tekeminen siirtyy eteenpäin johtuen resursseista ja liiton kestävän toiminnan työn etenemisaikataulusta.</p>	
--	--	--

<p>Entistä useammassa kunnassa toimii kuntakohtainen vanhempainyhdistys, jolla on toimivat rakenteet ja tuki sekä vaikuttava asema osana kunnan verkostoja ja päätöksentekoa lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamisessa ja vanhempien äänen kanavoimisessa ja kuulemisessa.</p>	<p>Kuntakohtaisten vanhempainyhdistysten ja verkostojen perustamiseen annettiin neuvontaa ja tukea viidessä kunnassa. Kuntakohtaisen vanhempainverkoston perustamista valmisteltiin 5 kunnan alueella. Yksi kuntakohtainen verkosto käynnistyi, ja uusi kuntakohtainen yhdistys perustettiin Riihimäelle. Käynnistymisen tukena hyödynnettiin kuntakohtaisen vanhempaintoiminnan mallia.</p> <p>Kuntakohtaisia vanhempainyhdistyksiä on tuettu neuvomalla eri teemoissa. Vanhempaintoimijoille ylläpidettiin digitaalista yhteistyötilaa, jonka käyttäjämäärä kasvoi vuoden aikana. Lisäksi kuntakohtaisille vanhempaintoimijoille ylläpidettiin yhteistä WhatsApp-ryhmää, jossa vuoden lopulla oli yhteensä 26 jäsentä. Yhdistyksiä tuettiin myös päivitettyillä mallisäännöillä, jäsenjärjestöavustuksella sekä monipuolisilla tieto- ja viestintäpalveluilla. Yhdistysten käytössä oli myös vertaistuen foorumeita.</p> <p>Kuntakohtaisille yhdistyksille järjestettiin vuoden aikana seitsemän etätilaisuutta, joissa aiheina olivat mm. lapsivaikutusten arviointi, kouluterveyskysely, tulevaisuusajattelu ja yhdistystoiminnan hallinta ja talous. Lisäksi yksi tilaisuus käsitteli jäsenjärjestöavustusta.</p> <p>Kuntakohtaisille vanhempaintoimijoille järjestettiin vuoden aikana kaksi alueellista verkostotilaisuutta, Kuopiossa ja Turussa, joihin osallistui yhteensä 30 henkilöä. Valtakunnallinen verkostotapahtuma pidettiin Tampereella, tapahtuma keräsi yhteensä 27 osallistujaa 15 kunnasta sekä kolme luennoitsijaa/järjestäjää. Vanhempainliiton järjestämien tilaisuuksien lisäksi osallistuttiin Tampereen Vanhempien järjestämään vanhempainyhdistysten puheenjohtajatapaamiseen, jossa osallistujia oli 15 yhdistyksestä yli 30 henkilöä. Osallistuimme myös KokoEspoon Espoon alueen vanhempainyhdistyksille järjestämään ”Miten kohdata rikollisuutta koulumaailmassa - uutta virtaa tulevaisuuden tekemiseen” -tilaisuuteen, johon osallistui n. 15 osallistujaa. Lohjalla järjestettyyn vanhempaintilaisuuteen</p>	<p>Kuntakohtaisille vanhempainyhdistyksille tuotetut palvelut keskittyivät etäkoulutuksiin, yhdistysvalmennukseen ja erilaisiin tapahtumiin.</p> <p>Yhdistysvalmennukseen osallistui kolme kuntakohtaista yhdistystä. Valmennukseen osallistuneet arvioivat valmennuksesta olleen erittäin paljon hyötyä (ka. 10 asteikolla 0–10).</p> <p>Valmennusta on tarjottu vuosittain kuntakohtaisille yhdistyksille, mutta viime vuosina siihen on ollut vaikea saada osallistujia. Palvelun tarpeesta tulevaisuudessa on syytä keskustella yhdessä toimijoiden kanssa.</p> <p>Kuntakohtaisille vanhempaintoimijoille viestittiin vuoden aikana mm. tulevista tapahtumista ja muista ajankohtaisista teemoista. Teams-työtilan vanhempaintoimijoiden määrä kasvoi vuoden aikana, viestien ja keskusteluiden määrä pysyi samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna. Vanhempaintoimijat näkivät tilan tärkeänä, vaikka siellä ei jatkuvasti aktiivisesti toimitakaan. Työtilan lisäksi tärkeäksi koettiin WhatsApp-ryhmä, jonka osallistujamäärää myös kasvoi.</p> <p>Tapahtumia järjestettiin vuoden aikana suunnitelman mukaisesti. Etäkoulutuksia järjestettiin kuusi kertaa. Osallistujia oli yhteensä 86. Palautteen perusteella koulutuksia pidettiin hyödyllisenä (ka. 8,6, asteikolla 0–10) ja osallistujat kokivat saaneensa paljon välineitä vapaaehtoistyöhönsä (ka. 8,2) ja tietämyksen syventyneen koulutuksen aiheista (ka. 8,8).</p> <p>Verkostopäivien aiheina oli vaikuttamistoiminta, verkostoituminen ja vanhempaintoiminta toisella asteella. Palautteen perusteella osallistujat olivat erittäin tyytyväisiä ja kokivat tilaisuuden olleen erittäin hyödyllinen (ka. 9,4,</p>
---	--	--

	<p>osallistuttiin ja vietiin vinkkejä vanhempain toiminnan kehittämiseen ja verkostoitumiseen.</p> <p>Kuntakohtaisille vanhempainyhdistyksille järjestettiin yhdistysvalmennusta. Valmennukseen osallistui kolme yhdistystä. Valmennustapaamisia kirjattiin yhteensä 8. Lisäksi valmennukseen liittyi kirjallista ja puhelinneuvontaa.</p> <p>Vuoden aikana koottiin Vanhempainliiton kuntakohtaisten palveluiden kehittämisyöryhmä, joka tapasi kertaalleen. Toiminta kuitenkin hiipui ryhmän aktiivisuuden hiipumisen ja liitossa käytyjen muutosneuvottelujen seurauksena. Kehittämistyöhön liittyen Vanhempainliiton kuntakohtaisia vanhempainyhdistyksiä kontaktoitiin yhteensä 30. Selvityksen pohjalta voidaan sanoa, että Vanhempainliiton 36 kuntakohtaisesta jäsenvanhempainyhdistyksestä toimii 28 yhdistystä. Kuuden yhdistyksen osalta voidaan todeta, että toimintaa ei ole.</p> <p>Jäsenjärjestöavustusta jaettiin vuoden aikana kahdessa haussa yhteensä 21 yhdistykselle.</p>	<p>asteikolla 0-10, palauteprosentti 75 % osallistujista). Osallistujat kertoivat saaneensa itselleen lisää välineitä vapaaehtoistyöhön (ka. 8,9) sekä ymmärrystä päivillä käsitellyistä aiheista (ka. 8,7).</p> <p>Liiton kuntakohtaisista vanhempainyhdistyksistä laadittiin tilannekuva. Sen perusteella 36 jäsenyhdistyksestä toimivia oli 28. Joukossa on vahvoja toimijoita, hyvin ohkaisesti toimivia ja toimijoiden vähyys. Kontaktointia kannattaa jatkaa säännöllisesti, koska se tukee yhteyshenkilöiden tuntemista ja ajantasaisen yhdistysten tilannekuvan ylläpitoa.</p> <p>Jäsenjärjestöavustusta jaettiin 21 yhdistykselle yhteensä 44 200 euroa.</p> <p>Etäkoulutukset 7 kpl, osallistujia 95. LähtilaisuuDET 3 kpl, osallistujia 57.</p>
<p>Kouluissa, varhaiskasvatuksessa ja oppilaitoksissa kasvavien lasten ja nuorten vanhemmat saavat tietoa tärkeistä sisällöistä sekä tukea vanhemmuuteen, osallisuuteen ja vuorovaikutukseen kasvatusyhteisön kanssa.</p>	<p>Neuvottiin yksittäisiä vanhempia lasten varhaiskasvatukseen ja koulunkäyntiin liittyvissä kysymyksissä.</p> <p>Julkaistiin vanhemmille suunnattu ”<i>Mitä vanhempien tulee tietää varhaiskasvatuksen tuesta</i>” -artikkeli, joka julkaistiin myös osana Opetushallituksen varhaiskasvatuksen tukeen liittyvää materiaalikokonaisuutta.</p> <p>Järjestettiin varhaiskasvatus- ja kouluikäisten lasten vanhemmille vanhempainillat Mäntsälässä ja Savonlinnassa. Lisäksi oltiin mukana järjestämässä Maailman suurinta varhaiskasvatuksen vanhempainiltaa.</p> <p>Eri kieli- ja kulttuuritaustaisille vanhemmille suunnatut tilaisuudet jatkuivat Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämä -hankkeen ja</p>	<p>Yksittäisten vanhempien yhteydenotot eivät ole määrällisesti suuria, koska liitolla ei ole erillistä vanhemmille suunnattua neuvontapalvelua. Toimintavuonna liitto haki erillistä hankerahoitusta neuvontapalvelun käynnistämiseen, mutta ei saanut rahoitusta.</p> <p>Maailman suurin varhaiskasvatuksen vanhempainilta kokosi jälleen suuren joukon vanhempia (1417 osallistujaa).</p> <p>Tarinatori-materiaalia katseltiin verkkosivuilla 394 kertaa. Materiaalia jakoivat tahoillaan myös kampanjan yhteistyökumppanit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanhempainliiton sivulla julkaistiin uutisia ja blogeja yhteensä 21 kpl

	<p>Suomi-Syyria Ystävyyssseuran hankkeen kanssa. Viestimme kotien kanssa tehtävästä yhteistyöstä maahanmuuttajataustaisille vanhemmille näiden yhteistyökumppaneiden tilaisuuksissa.</p> <p>Lukemisen tärkeyttä tuotiin esiin tuottamalla ja markkinoimalla "Kiedo meidät tarinaan" -kampanjaan Tarinatori-materiaalia, jonka avulla kodeissa, päiväkodeissa ja kouluissa voidaan tukea lasten lukuvalmiuksia.</p> <p>Myös hankkeissa tarjottiin vanhemmille tukea ja neuvoja. Chillisti mukana! -hankkeessa kehitettiin toisella asteella opiskelevien nuorten vanhemmille suunnattua tukea, neuvontaa ja keinoja vuorovaikutuksen edistämiseen. Ratkaistaan yhdessä -hankkeessa puolestaan tarjottiin vanhemmille tukea ja apua sisäilma-asioissa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Neuvontakontaktit (varhaiskasvatus 3, perusopetus 7) • Vanhempainillat (5 kpl, 1523 vanhempaa (sisältää myös Maailman suurimman varhaiskasvatuksen vanhempainillan))
<p>Vanhempaintoiminta koetaan vanhempien keskuudessa merkityksellisenä ja voimavaroja lisäävänä vapaaehtoistoiminnan muotona. Vanhempaintoimintaan osallistuminen on vahvistanut kokemusta yhteisöllisyydestä sekä tarjonnut uutta osaamista ja vertaistukea.</p>	<p>Vanhempien tarpeita huomioitiin ja niistä kerättiin tietoa ja havaintoja monin keinoin.</p> <p>Edistymme liiton viestintästrategian päivitystyössä. Strategiatyötä varten tehtiin alkukartoitus ja työssä hyödynnettiin mm. jäsenkyselyiden ja viestinnän sisältöstrategiaan liittyvän opinnäytetyön tuloksia sekä henkilöstön (3) ja johtokunnan (3) kanssa järjestettyjen työpajojen antia. Viestintästrategialla vahvistetaan positiivista mielikuvaa vanhempain toiminnasta ja siihen osallistumista. Strategia auttaa liiton viestinnän ydinviestien kirkastamisessa sekä kohderyhmien ja käytettävien viestintäkanavien valitsemisessa.</p> <p>Lisäksi liitolle laadittiin viestinnän sisältöstrategia 2023–2024 opiskelutyönä. Sisältöstrategia perustui mm. kohderyhmälle tehtyihin haastatteluihin ja niissä esille tulleisiin tarpeisiin. Sisältöstrategia tehtiin kirkastamaan jäsenille suunnattuja sisältöjä ja sisältöjen strategiakytköstä. Tavoitteena on tehdä viestintää kohderyhmittäin tarpeet edellä, vähemmän on enemmän -ajatteluun pohjaten.</p>	<p>Viestintästrategian päivitys 1 kpl Viestinnän sisältöstrategia 1 kpl 6 työpajaa viestintästrategiaan liittyen</p> <p>Jäsenkirjeet 10 kpl Muut jäsenviestit 12 kpl Vastaanottajia yhteensä 30 971 (22 viestiä) Viestejä avattiin 14 457 kertaa (avausprosentti ka. 48 %)</p> <p>Vanhempaintoimijat verkossa -Facebook ryhmän jäsenmäärä 424 Syyskirjeeseen osallistui 10 yritystä. Syyskirje vastaanottajat 1230 kpl (jäsenistö)</p>

	<p>Julkaisimme uuden vanhempain toiminnan perusesitteen strategisen keskustelun työn tuloksia silmällä pitäen. Esitteestä pyydettiin ennakkopalautetta myös kohderyhmältä.</p> <p>Ylläpidimme Vanhempain toimijat verkossa -Facebook-ryhmää ja osallistuimme aktiivisesti ryhmän keskusteluihin. Viestimme monikanavaisesti jäsenpalveluista, koulutuksista, ajankohtaisista kampanjoista ja tapahtumista sekä vanhempain toiminnan oppaista ja työkaluista jäsenkirjeissä/ -viesteissä ja somekanavillamme.</p> <p>Syyskirje saatiin täyteen yrityskumppaneita. Tulos oli edellisiä vuosia parempi. Kirje postitettiin kaikkiin Vanhempainliiton jäsenyhdistyksiin.</p>	
--	--	--

Lisäsimme ja vahvistimme valtakunnallisesti kotien ja kasvatusyhteisöjen yhteistyötä tarjoamalla opetus- ja kasvatustalon ammattilaisille tietoa, tukea ja työvälineitä vanhempien osallisuuden kehittämiseen sekä vaikuttamalla päätöksentekoon

Strateginen tavoite:

Teemme näkyväksi ja eläväksi varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden, perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden sekä toisen asteen koulutuksen perusteiden kirjaukset kodin ja kasvatusyhteisön yhteistyöstä ja vanhempien osallisuudesta niin vanhemmille kuin ammattilaisillekin. Luomme mallin hyvälle kodin ja kasvatusyhteisön yhteistyölle. Koulutamme rehtoreita, päiväkodin johtajia, opettajia, varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja sekä opettajaksi opiskelevia kodin ja kasvatusyhteisön välisestä yhteistyöstä ja vanhempien osallisuudesta. Kannustamme ja rohkaisemme vanhempia yhteistyöhön kasvatusyhteisöjen kanssa sekä verkostoitumaan, lähtemään mukaan vanhempain toimintaan ja osallistumaan vanhempain toiminnan kehittämiseen.

Teemme yhteistyötä muiden kasvatusyhteisöjen kanssa yhteistyötä tekevien järjestöjen ja tahojen kanssa. Autamme huomioimaan vanhempien osallisuuden.

Teemme näkyvää ja tuloksellista vaikuttamistyötä itsenäisesti ja laajan yhteistyöverkostomme kanssa. Tuemme kuntakohtaisten toimijoiden vaikuttamistyötä. Olemme aktiivisia aloitteentekijöitä vanhempien osallisuuteen sekä kodin ja kasvatusyhteisön yhteistyöhön liittyvissä asioissa.

Tulokset	Toteutunut toiminta	Arviointi
<p>Opetus- ja kasvatustalon ammattilaisilla on osaamista, välineitä ja tietoa kodin ja kasvatusyhteisön välisen yhteistyön sekä vanhempien osallisuuden kehittämiseen.</p>	<p>Päivitettiin Kymmenen askelta kohti toimivaa kodin ja koulun yhteistyötä -opas. Opas toimi edelleen liiton tärkeänä materiaalina, johon on koottu keskeiset kodin ja koulun yhteistyön asiat. Opasta esiteltiin ja hyödynnettiin liiton koulutuksen ammattilaisille ja vanhemmille suunnatuissa koulutuksissa, tilaisuuksissa ja viestinnässä.</p> <p>Päivitettiin Kymmenen askeleen pohjalta tehty verkkokoulutus pilottikoulutuksessa saadun palautteen pohjalta ja tehtiin sekä pilotoitiin ”Kohtaaminen kodin ja koulun yhteistyössä” -verkkokoulutus verkko-oppimisympäristö Priimaan.</p>	<p>Kehitettiin ja tiivistettiin kaupunkien kanssa tehtävää yhteistyötä koulutusten järjestämisessä kasvatustalon ammattilaisille. Porissa koottiin koko lapsen ja nuoren kasvu- ja koulupolun (varhaiskasvatus, perusopetus, toinen aste) ammattilaiset yhteen ja koulutettiin heitä kotien kanssa tehtävän yhteistyön jatkumosta. Helsingissä tarjottiin Yhteisöllinen opiskeluhoito –hankkeen kanssa kaikille Helsingin peruskouluille kodin ja koulun yhteistyön koulutusta. Erilaisia koulutusmalleja ja niiden kehittämistä yhteistyössä kaupunkien ja kuntien kanssa kannattaa jatkaa.</p>

	<p>Levitettiin Karuselli-hankkeen tuottamia ammattilaisille suunnattuja, varhaiskasvatukseen liittyviä videoita sekä niihin liittyviä verkkosivuille tuotettuja tekstejä (5 kpl). Aloitettiin Viisi askelta varhaiskasvatuksen yhteistyöhön koulutuskokonaisuuden tuottaminen Priima -oppimisympäristöön. Koulutuskokonaisuus on vastaavantyyppinen kuin Kymmenen askelta kohti toimivaa kodin ja koulun yhteistyötä -opas, mutta varhaiskasvatuksen puolelle.</p> <p>Viestittiin aktiivisesti Tervetuloa päiväkotiin, kouluun, yläkouluun ja toiselle asteelle -opassarjasta koulutuksissa ja liiton viestintäkanavissa.</p> <p>Haettiin Opetushallitukselta rahoitusta neljään kasvatukseen ja koulutuksen ammattilaisille suunnattuun täydennyskoulutuskokonaisuuteen. Rahoitusta ei saatu.</p> <p>Järjestettiin perusopetuksen puolella kymmenen perusopetuksen henkilöstölle suunnattua koulutusta (Suomen Luokanopettajat 3, Porin kaupunki 3, Helsingin kaupunki 4) kotien kanssa tehtävästä yhteistyöstä.</p> <p>Järjestettiin varhaiskasvatuksen puolella kahdeksan kasvatustilan ammattilaisille suunnattua koulutusta kotien kanssa tehtävästä yhteistyöstä.</p> <p>Julkaistiin kaksi varhaiskasvatuksen vanhempainiltaa yhteistyössä Mieli ry:n kanssa.</p> <p>Osallistuttiin Educa –tapahtumaan omalla messuosastolla, kahdella omalla ohjelmaosalla sekä tarjoamalla puheenvuoro yhteen ohjelmaosioon. Osallistuttiin ProRexi -päiville omalla näyttelypisteellä. Oltiin mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa Kasvun ja Oppimisen tuen päiviä Tampereella ja pidettiin päivillä kaksi työpajaa.</p>	<p>Jatkettiin valmiiden vanhempainiltojen kokoamista Vanhempainliiton verkkosivuille. Vanhempainiltojen markkinointia olisi hyvä pohtia jatkossa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uudet materiaalit (2 kpl) • Uusi koulutuskokonaisuus Priimaan • Koulutukset, luennot ja työpajat (18 kpl, 390 osallistujaa + tallenteiden katsojat) • Näyttelypisteet tapahtumissa 2 kpl. Omat ohjelmaosiot: 3 omaa työpajaa, 60 osallistujaa. • Kasvun ja oppimisen tuen päivät 480 osallistujaa
--	---	---

<p>Opettajankoulutus tarjoaa hyvät valmiudet opettajiksi opiskeleville vanhempien kanssa tehtävään yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen.</p>	<p>Päivitettiin Vanhempainliitto kouluttaa –kirje ja lähetettiin se opettajankoulutuslaitoksille sekä varhaiskasvatuksen sosionomien koulutusta tarjoaville oppilaitoksille.</p> <p>Tavattiin Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitoksen toimijat ja sovittiin yhteistyön käynnistämisestä (videoiden tuottaminen opettajankoulutuslaitokselle vanhempien kanssa tehtävän yhteistyön teemoista). Haettiin videoiden tuottamiseen rahoitusta Alli Paasikiven säätiöltä. Saatiin rahoitus vuodelle 2024.</p> <p>Jatkettiin koulutusyhteistyötä opettajankoulutuslaitosten kanssa ja käytiin kouluttamassa opettajaksi opiskelevia kodin ja koulun yhteistyöstä. Järjestettiin Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liitto SOOLin kanssa luokanopettajaopiskelijoille ja varhaiskasvatuksen opettajaopiskelijoille webinaarit kodin ja koulun yhteistyöstä sekä kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyöstä.</p> <p>Pidettiin opettajankoulutuslaitoksissa seitsemän luentoa / työpajaa kodin ja koulun yhteistyöstä.</p> <p>Käynnistettiin koulutusyhteistyön kehittäminen Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitoksen kanssa (videoiden tuottaminen).</p> <p>Tuotettiin videoitu puheenvuoro Jyväskylän yliopiston TUIKKU-hankeeseen kotien kanssa tehtävästä yhteistyöstä/vanhempien osallisuudesta varhaiskasvatuksessa.</p>	<p>Opettajaksi opiskelevien edellytykset saada tietoa vanhempien kanssa tehtävästä yhteistyöstä lisääntyivät, ja opettajien valmiuksien lisäämiselle yhteistyöstä ja vuorovaikutuksesta jatkossa on vuoden aikana syntynyt hyvää pohjaa ja yhteistyömahdollisuuksia.</p> <p>Pidetyt koulutukset saivat opettajaopiskelijoilta positiivista palautetta. Yhteiset webinaarit kotien kanssa tehtävästä yhteistyöstä Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liitto SOOLin kanssa kiinnostivat opiskelijoita ja vahvistivat osaltaan opiskelijoiden osaamista.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Päivitetty Vanhempainliitto kouluttaa -kirje • Pidetyt luennot, työpajat ja webinaarit (9, kpl, 472 opiskelijaa + tallenteiden katsojat) • Video (1 kpl)
<p>Kodin ja koulun toimiva yhteistyö nähdään ammattilaisten, ammattiin opiskelevien ja päätöksentekijöiden silmissä myönteisenä sekä lasten ja nuorten hyvinvointiin vaikuttavana asiana.</p>	<p>Osallistuttiin Educa-tapahtumaan omalla osastolla, kahdella omalla ohjelmaosalla sekä tarjoamalla edustus Kaikkien lasten koulu – kansallisen lapsistrategian paneelikeskusteluun.</p> <p>Lisäksi osallistuttiin ProRexi ja Kasvun ja oppimisen tuen päiville. Molemmassa liitolla oli oma osasto.</p>	<p>Suomen rehtorit ry yhteistyön tuotoksia: Vanhempainliiton viesti Rehtorit ry:n jäsenkirjeessä = 4 Kolumnit Rexi-lehdessä = 3 Näyttely Rexi-päivillä: noin 350 osallistujaa</p> <p>Liiton verkkouutisia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 18 verkkouutista

	<p>Käynnistettiin ja toteutettiin sisällöllinen yhteistyö Suomen Rehtorit ry:n (jäsenkirjeviestit ja kolumnit Rexi-lehteen), Suomen Luokanopettajat ry:n (yhteiset webinaarit ja artikkeli Luokanopettaja –lehteen) ja Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liiton (yhteiset webinaarit) kanssa. Käynnistettiin ja toteutettiin someyhteistyö Liitulakujen kanssa. Laadittiin yhteinen koulunaloitus kannanotto Kodin ja Koulun Päivän -ohjausryhmän jäsenorganisaatioiden kanssa.</p> <p>Toimittiin järjestöyhteistyökumppanina kolmen yliopiston EduRESCUE (resilientti koulu ja koulutus) -hankkeessa sekä neljän yliopiston CRITICAL (tavoitteena digiajan kriittinen lukija) -hankkeessa.</p> <p>Järjestettiin kaksi Erätauko-dialogia Hyvin sanottu -keskustelufestareilla Hämeenlinnassa. Striimattu Pop-up keskustelu ”Kuka lasta kasvattaa – koti, koulu vai joku muu?” toteutettiin yhdessä OAJ:n kanssa. Luottamuksellinen keskustelu käytiin aiheesta ”Lähikoulusta paras koulu – vanhemmat mukana rakentamassa kouluyhteisöä”.</p> <p>Julkaistiin liiton verkkosivuilla kannanottoja, lausuntoja, uutisia ja blogeja ja kirjoitettiin vieraskynäkirjoituksia / artikkeleita muiden toimijoiden julkaisuihin. Laadittiin mediatiedotteita. Uutisia ja kirjoituksia jaettiin lisäksi liiton somekanavien sekä jäsenkirjeen välityksellä.</p> <p>Julkaistiin toiselle asteelle keskittyvä vanhempien barometri.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 6 media uutista (yhteensä 3450 vastaanottajaa, avausten keskiarvo 22,4 %) • 21 julkaistua blogia • 8 vieraskynäkirjoitusta <p>Educassa vieraili 15 000 kävijää. Liiton osasto on hyvällä paikalla ja messujen aikana kohdattiin useita satoja ihmisiä.</p>
<p>Aiempaa useampi koulu ja oppilaitos toteuttaa Kodin ja Koulun Päivän ja tarjoaa näin vanhemmille konkreettisen mahdollisuuden tutustua koulun henkilökuntaan ja toimintaan sekä toisiin vanhempiin. Luottamus ja yhteistyö vanhempien ja ammattilaisten välillä on</p>	<p>Peruskoulujen rehtoreille postitettiin Kodin ja Koulun päivän kirje. Vanhemmille viestittiin monikanavaisesti ja tapahtumaa markkinoitiin lisäksi mediassa, radiotietoisuudella, mediatiedotteella ja sosiaalisessa mediassa.</p> <p>Vuoden 2023 tapahtumaa varten suunniteltiin toimintarata, jossa osallistujat saattoivat yhdessä harjoitella kansalais- ja/tai arjen</p>	<p>Kodin ja koulun päivästä tehtiin kaksi palautekyselyä: Yksi järjestäjille ja yksi osallistujille. Kyselyihin saatiin runsaasti vastauksia, järjestäjiltä 170 ja osallistujilta 850 vastausta.</p> <p>Järjestäjät antoivat tapahtuman kouluarvosanaksi keskimäärin 8,6 ja osallistujat 8,7.</p>

<p>vahvistunut yhteisen tekemisen ja kohtaamisen seurauksena.</p>	<p>taitoja. Lisäksi hyödynnettiin aiemmin tuotettuja materiaaleja, kuten tussitaikureiden videota, tanssivideota ja Mammuttimäen koulu - peliä. Tuotepakettiin laadittiin esite taitoradasta.</p> <p>Kodin ja koulun päivän kutsukortteihin käännettiin tekstejä kahdeksalla kielellä. Aiemman palautteen pohjalta oppilaitoksia ohjeistettiin kertomaan kutsussa aiempaa selkeämmin päivän ohjelmasta ja tavoitteista ja osallistamaan oppilaita vanhempien kutsumiseen.</p> <p>Päivään ilmoitettiin 825 oppilaitosta. Ilmoittautuneista 24 % oli ruotsinkielisiä.</p> <p>Rehtorin kirjeitä postitettiin 2200. Päivän radiokampanja tavoitti 1,5 milj. kuulijaa. Jäsenkirjeet vanhempaintoimijoille tavoittivat 6963 lukijaa. Hankkeen verkkosivuilla vieraili 5500 kävijää. Kampanjan sanomaa jaettiin myös sosiaalisessa mediassa, jonka kautta tavoitettiin arviolta 39 400 henkilöä.</p> <p>Tuotepaketteja postitettiin 1106 kpl. Lukuvuosisuosisuunnitelmaan Kodin ja koulun päivän ilmoitti kirjanneensa 668 oppilaitosta.</p>	<p>Osallistajat kokivat päivän tärkeänä: Kodin ja koulun päivä madalsi kynnystä vierailu koulussa (kouluarvosana ka. 8.4), vahvasti kodin ja koulun yhteistyötä (ka. 8,4), kannusti vanhempia osallistumaan kouluarkeen (ka 8.7), vahvasti yhteistyötä opettajan kanssa (ka 8,2) ja tarjosi myönteisiä kohtauksia (ka 8,7). Järjestäjien osalta vastaavat arvosanat olivat vieläkin korkeampia.</p> <p>Järjestäjien arvion mukaan tapahtumaan osallistui vanhempia 50 306, isovanhempia/sukulaisia 13 443, oppilaita 145 457, opettajia/henkilökuntaa 19 358 ja muita vieraita 2 485.</p> <p>64 % järjestäjistä kertoi järjestäneensä tilaisuuden yhdessä vanhempainyhdistyksen/-toimikunnan kanssa, ja 88 % hyödynsi järjestämisessä tuotepakettia.</p>
<p>Olemme mukana ja vaikutamme toimintamme kannalta keskeisissä valtakunnallisissa verkostoissa tuoden niihin vanhempien äänen ja osallisuuden sekä asiantuntijuutemme kodin ja kasvatusyhteisöjen yhteistyön vahvistamiseksi. Edistämme tavoitteitamme yhteistyössä opetus- ja kasvatusalan kumppaneiden sekä lapsi- ja perhejärjestöjen kanssa.</p>	<p>Liitto teki vaikuttamistyötä julkaisemalla omat eduskunta-vaalivaalitavoitteet ja viestimällä niistä aktiivisesti. Lisäksi liitto otti kantaa hallitustunnustelijan eduskuntaryhmille lähettämiin hallitusohjelmakysymyksiin. Vanhemmille tehtiin hallitusohjelmasta oma kysely.</p> <p>Osallistuimme muiden järjestöjen kanssa Anna ääni lapselle - eduskunta-vaalikampanjaan sekä kirjoitimme yhteistyössä MLL:n ja LSKL:n kanssa vaaliblogin: Jokaisen lapsen yhdenvertainen oikeus laadukkaaseen varhaiskasvatukseen turvattava.</p> <p>Osallistuimme ruokakasvatusverkoston yhteiseen vetoamukseen: Vetoamus kuntien päättäjille ja viranhaltijoille – Ei haukata kouluruuan budjeteista! Kouluruokailu on panostus tulevaisuuden hyvinvointiin.</p> <p>Vanhempainliitto, Suomen leirikoulu yhdistys ry, Suomen Nuorisokeskus ry ja Tampereen Vanhemmat ry valmistelivat</p>	<p>Liitto julkaisi vuoden aikana monia kannanottoja ja kirjoituksia. Lisäksi liitto oli mukana 13 kansallisessa lainvalmistelu- ja asiantuntijatyöryhmässä. Määrä on sama kuin edellisenä vuonna.</p>

	<p>yhteisen vetoimuksen Opetushallitukselle: Leirikouluohjeistus tulee uudistaa vastaamaan koulujen ja perheiden tarpeita. Kirjoitus julkaistiin myös Helsingin Sanomissa.</p> <p>Valtakunnallinen Koulurauhan julistustapahtuma järjestettiin Ylivieskassa, Vanhempainliitto järjesti 23.8. Ylivieskan Taanilan koululla Koulurauha-vanhempainillan, johon osallistui 38 hlöä. Tilaisuutta oli mahdollisuus seurata myös verkossa etänä. Tallenne oli avattu 31.8. mennessä 445 kertaa.</p> <p>Mediataitoviikkoon osallistuttiin tuottamalla Mediataitolehteen Lantun ja Ruutin laulut – uutta lastenmusiikkia osallistamalla – artikkeli.</p> <p>Harrastusviikolla vanhempainoimijoille vinkattiin tavoista, joilla yhdistys voi tukea lasten ja nuorten harrastustoimintaa.</p> <p>Vuoden 2023 liikenneturvallisuusviikon teema oli turvalliset koulumatkat. Yhdistyksiä kannustettiin ottamaan käyttöön Puhutaan koulumatkojen liikenneturvallisuudesta –vanhempainiltamalli.</p> <p>Loppuvuodesta toteutettiin yhteistyössä Förbundet Hem och Skolan kanssa Vanhempain Barometri – varhaiskasvatus ja esiopetus – kysely. Kyselyn tulokset analysoidaan ja julkistetaan vuonna 2024.</p> <p>Käynnistimme Vanhempainliiton Koti <3 Koulu –puhumalla paras -podcastsarjan tuotannon yhteistyössä Tuotatumedian kanssa. Haastattelimme vanhempia ja ammattilaisia Oulussa ja Helsingissä.</p> <p>Olimme mukana varhaiskasvatuksen neuvottelukunnassa. Neuvottelukunnan työ päättyi kesäkuussa.</p>	
--	---	--

Tuimme lapselle ja nuorelle turvallisen ja hyvinvoivan koulu yhteisön rakentamista hyödyntämällä vahvemmin vanhempien osallisuutta ja panosta sekä vanhempien yhteistyötä kasvatus yhteisön ammattilaisten kanssa

Strateginen tavoite:

Kehitämme uusia tapoja tehdä kodin ja kasvatus yhteisön välistä yhteistyötä monimuotoisuus ja yhdenvertaisuus huomioiden.

Tulokset	Toteutunut toiminta	Arviointi
<p>Ennakkoluulot erilaisuutta kohtaan ovat vähentyneet kasvatus yhteisöissä. Erityislasten ja heidän perheidensä hyvinvointi on lisääntynyt yhdenvertaisten osallisuuden mahdollisuuksien ja erityisperheitä koskevien tukkeinojen parantuessa kasvatus yhteisöissä.</p>	<p>Vuoden aikana perehdytimme vanhempia, vanhempain toimijoita, kasvuyhteisöjen henkilökuntaa, erityiskasvatuksen ammattilaisia ja opiskelijoita yhdenvertaisuusteemoihin, erityislasten ja -perheiden kohtaamiseen ja sujuvaan yhteistyöhön.</p> <p>Koulutimme kasvuyhteisöjen henkilökuntaa ja vanhempia vanhempien osallisuuden merkityksestä päiväkotien ja koulujen yhdenvertaisuus- ja hyvinvointityössä.</p> <p>Toteutimme kokemusasiantuntijaluentoja, levitimme KesY-, Wilho- ja SYKE-materiaaleja ja järjestimme niistä koulutuksia. Levitimme KesY:n lisäosia (kieliversiot, alustat, varhaiskasvatus- ja yläkoulukortit). Teimme KesY:stä yhdessä Oppimaan kanssa ICF-luokitukseen perustuvia verkkokoulutuksia videoineen varhaiskasvatukseen ja alkuopetukseen ammattilaisille.</p> <p>Erityislapsiperheiden kohtaamisesta kodin ja koulun yhteistyössä on tuotettu runsaasti videomateriaalia Oppimaan verkkokoulutuksiin, samoin AVI:n verkkokoulutus alustalle. Turun yliopiston Onni-hankkeelle tuotettiin 2 kiusaamiseen liittyvää videota. Tätä kautta videot leviävät 20:een oppilaitokseen.</p> <p>Suunnittelimme ja toteutimme verkkoon Oulun yliopiston ja muiden yhteistyötahojen kanssa TOIVO-tukikeskustelumateriaalin KesY:n ja</p>	<p>Toiminta on edistänyt erityislasten ja -perheiden yhdenvertaisen osallisuuden mahdollisuuksia kodin ja koulun yhteistyössä.</p> <p>Tiedon lisääntyminen ja stereotyyppien purkautuminen kasvuyhteisöissä sekä työkalujen saaminen lisää erityislasten ja heidän perheidensä hyvinvointia arjessa.</p> <p>Tietoa on kerätty sidosryhmäkyselyllä, tapahtumakohtaisilla palautteilla vanhemmilta, ammattilaisilta ja opiskelijoilta, tilaajapalautteilla sekä keskustelemalla osallistujien kanssa paikan päällä ja sähköpostitse.</p> <p>95 % vanhemmille suunnattuihin tilaisuuksiin osallistuneista palautetta antaneista vanhemmista kokee, että koulutuksella voidaan purkaa ennakkoluuloja ja stereotyyppioita sekä lisätä yhdenvertaisuutta ja osallisuutta kodin ja koulun yhteistyössä. 95 % palautetta antaneista vanhemmista sai tietoa ja työkaluja arkeen.</p> <p>95 % koulutuksiin, luennoille, tai työpajoihin osallistuneista palautetta antaneista ammattilaisista ja opiskelijoista kokee saaneensa työkaluja ja lisää osaamista erilaisuuden</p>

	<p>SYKKEEN jatkoksi (vanhemmille, opettajille, opiskeluhooltoon ja kuntouttavaan työhön haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten kanssa) ja aloitimme sen levittämistyön.</p> <p>Tarjosimme vanhemmille ja kasvuyhteisöjen henkilökunnalle koulutusta ja konsultaatiota haastavista tilanteista kodin ja koulun yhteistyössä sekä oppimisen ja hyvinvoinnin tuesta (kuten kiusaaminen ja väkivalta, niiden ennaltaehkäisy, nepsy-asiat).</p> <p>Levitimme kokemusasiantuntijavideoita, hyvät käytänteet - videoklippejä (uutena mm. Kodin apukädet) ja muita tuotoksia ja toimintamalleja koulutuksissa, somessa, verkkosivuilla ja blogeissa.</p> <p>Hyödynsimme asiantuntijuuttamme vaikuttamis- ja verkostotyössä.</p> <p>Pilotoimme “Kohtaaminen kodin ja koulun yhteistyössä” -verkko-opintokokonaisuuden (1 op) ja muokkasimme koulutuksesta opiskelijoille oman version yhteistyössä Oulun yliopiston kanssa (2 op).</p> <p>Pro-vanhemmat –toimintamallia rakennettu ja levitetty koulutuksissa Ritaharjun koulun kanssa tehdyn pilotin pohjalta.</p> <p>Osallistuimme Pride-viikkoon viikon kestäväällä kampanjalla, jossa nostimme esille yhdenvertaisuuden merkitystä ja edistämistä osana liiton työtä.</p> <p>Nostimme työssämme esille lapsen oikeuksia. Osallistuimme Lapsen oikeuksien päivään ja -viikkoon vuoden teeman mukaisesti.</p> <p>Järjestettyjen koulutusten: luentojen, työpajojen, seminaarien ja vanhempainiltojen ja -tapahtumien määrä yhdenvertaisuustoiminnassa: yhteensä 87kpl. Vanhemmille suunnattuja 28 kpl, ammattilaisille 46 kpl, opiskelijoille 13 kpl, yksi koulutus vapaaehtoisille.</p>	<p>huomioimiseen kodin ja koulun yhteistyössä ja siihen liittyvän tuen tarjoamiseen. Vastausten lkm 294.</p> <p>95 % ammattilaisista ja opiskelijoista oli sitä mieltä, että koulutuksella voidaan purkaa ennakkoluuloja ja stereotyyppioita sekä lisätä yhdenvertaisuutta ja osallisuutta. Vastausten määrä 229, n. 1/3 osallistujista. Tilaajat ovat lisäksi välittäneet palautteitaan meille, vastaukset tukevat em. tulosta.</p> <p>Kokemusasiantuntijoista 100 % oli sitä mieltä, että työpajat onnistuivat purkamaan opettajien ennakoasenteita, osallistajat saivat välineitä nuorten kohtaamiseen ja tapahtuma oli heille itselleen voimauttava. (N=5).</p> <p>Vapaaehtoisten mielestä koulutus lisäsi tietoa oman hyvinvoinnin parantamisesta (3,27/4) (30 vastausta, 80 osallistujaa).</p> <p>Materiaalien tuotannossa (KESY, SYKE, Toivot ja Kodin apukädet-video) on osallistettu nuoria kokemusasiantuntijoita testaamisessa sekä kuvituksissa ja editoinnissa. Sidosryhmäkyselyn mukaan toiminnalla on edistetty erityislasten ja -perheiden yhdenvertaisia osallisuuden mahdollisuuksia kasvuyhteisöissä (ka. 4.85/5). Toiminta on vastaajien mukaan myös vahvistanut erilaisten ihmisten keskinäistä ymmärrystä ja yhteisöllisyyttä (ka. 4.75/5). Kysely lähetettiin 60:lle sidosryhmälle, joiden kanssa olemme vuoden aikana tehneet yhteistyötä ja siihen vastasi 30.</p> <p>Koulutusten ja verkkosivujen lisäksi KESY- ja Syke -materiaalit leviävät Valteripuodin kautta. KESY on puodin myydyin tuote ja siitä otetaan jatkuvasti uusia painoksia.</p>
--	--	---

	<p>Suunnittelu- kehittämis- ja yhteistyöpalavereita yht. 169 kpl, 912 osallistujaa.</p> <p>Koulutusten ja tapahtumien osallistujamäärät: 7941 henkilöä, joista vanhempia ja vanhempainliiton toimijoita 2531, ammattilaisia 4325, opiskelijoita 1005, vapaaehtoisia 80.</p> <p>Verkkomateriaalien ja videoiden käyttö ja tavoitavuus: Liiton sivuilla katselukertoja vuonna 2023: KESY 6972, SYKE 1404, WILHO: 924, TOIVO: 530 (julkaistu 12/2023), Kokemusasiatuntijavideot 259, muut yhdenvertaisuuteen liittyvät sivut (blogit ym.): 2415. Väylän pilottikurssilla 8 osallistujaa.</p> <p>Vanhempainliiton videoiden katselut Oppimaan some-kanavilla 2023: - Facebookissa 76 800 katselua - Tiktok 199 057 katselua Tiktok-numerot kertovat, että Vanhempainliiton videot ovat tavoittaneet erityisesti nuoria.</p> <p>Vanhempainliiton videoiden katselu Oppimaan verkkokursseilla 2023: yhteensä 5 230 katselua. Analytiikan mukaan lähes kaikki videot on katsottu loppuun asti. Ne ovat saaneet paljon myönteistä palautetta ja herättäneet keskustelua foorumilla.</p>	
<p>Vanhempainyhdistyksillä ja -toimijoilla on tietoa, toimivia tapoja ja käytäntöjä käsitellä sisäilmaongelmia päiväkodeissa, kouluissa ja kunnissa. Sisäilmasta oireilevat lapset ja nuoret sekä heidän vanhempansa kokevat saavansa sisäilmatilanteissa tarvitsemansa avun.</p>	<p>Näitä tavoitteita edistimme Ratkaistaan Yhdessä -hankkeessa, joka päättyi vuoden 2023 lopussa.</p> <p>Hankeaikana kehitetyt käytännöt, mallit ja ohjeet koottiin hyvänilmankoulu.fi-sivustoksi, joka avattiin marraskuussa 2023. Sivustolta löytyy runsaasti tietoa, ohjeita, muistilistoja ja palvelupolku-tyyppinen toimintamalli sisäilmasta oireilevan lapsen auttamiseen. Sivusto ja sen materiaalit on tarkoitettu koulujen, opiskeluhoollon, vanhempien, vanhempainyhdistysten ja kuntien</p>	<p>Hankkeen tuloksellisuuden arvioinnissa keskeisin väline oli ulkopuolisen toteuttama SROI-arviointi, jonka mukaan hankkeen kehittämien sisältöjen tuottaminen ilman kehittämistyön aikaisia kustannuksia tuottaa noin 3–6 kertaisen taloudellisen hyödyn yhteiskunnalle.</p> <p>Toimintaa seurattiin ja arvioitiin lisäksi haastatteleamalla, havainnoimalla sekä tilaisuuksista, toiminnasta ja tuotoksista kerätyn suullisen ja kirjallisen palautteen avulla.</p>

	<p>käyttöön. Sivuston ohjeet tarjoavat työkaluja sisäilmasta oireilevien lasten ja nuorten auttamiseen ja heidän opetuksensa järjestämiseen, vanhempien jaksamiseen, ja kodin ja koulun yhteistyöhön sekä rakentavaan ja vuorovaikutteiseen viestintään sisäilmatilanteissa.</p> <p>Hanke tarjosi vuonna 2023 vanhemmille ja vanhempainyhdistysten toimijoille tietoa, tukea ja vertaistukea sekä yksilö- että ryhmämuodossa. Vanhemmille annettiin tukea omaan jaksamiseen ja sisäilmasta oireilevan lapsen tilanteen selvittämiseen. Yhdistyksille tarjottiin vinkkejä ja ohjeita, kuinka tehdä yhteistyötä koulun ja kunnan kanssa sisäilmasta oireilevien lasten ja nuorten olosuhteiden kehittämiseksi ja millainen viestintä ja vuorovaikutus näissä tilanteissa on hedelmällistä. Kuntia ja kouluja konsultoitin lasten, nuorten ja perheiden avuntarpeesta sisäilmasta johtuvissa koulunkäynnin haasteissa ja annettiin vinkkejä toimintatapojen kehittämiseen, viestintään ja vuorovaikutukseen vanhempien kanssa.</p> <p>Kolmen kunnan kanssa tehtiin laajempaa yhteistyötä kehitystyöpajoissa. Esimerkiksi työstettiin kunnan sisäilmaohjetta huomioimaan myös sisäilmasta oireilevat lapset ja heidän avuntarpeensa ja rohkaistiin huomioimaan teema hyvinvointityössä ja kehittämään ohjeet, kuinka kunnassa toimitaan ja viestitään, kun sisäilma aiheuttaa oireita oppilaille. Tämän tuloksena tuotettiin hyvänilmankoulu-sivustolle kaikkien kuntien käyttöön malliteksti sisäilmaohjeeksi.</p> <p>Kansallisten sisäilmaohjelmien avainhenkilöt ovat olleet mukana aineistojen ja toimintamallien kehittämistyössä ja kommentoineet verkkosivujen Autetaan lasta –osion toimintamallia, joka tarjoaa mallin ja ohjeet sisäilmasta oireilevan lapsen tilanteeseen tarttumiseen, selvittämiseen ja koulunkäynnin järjestämiseen.</p>	<p>Haastattelujen perusteella 90 % kuntatoimijoista koki yhteistyön pohjalta luotujen toimintaohjeiden tulevan auttamaan omassa työssä. Toimintaan osallistuneet kokivat, että hanke oli lisännyt heidän keinojaan, tietouttaan ja idearikkauttaan toimia sisäilma-asioissa.</p> <p>Kyselyssä toimintaan osallistuneista kohderyhmistä yli 90 % kertoi kokevansa saaneensa välineitä ja keinoja rakentavaan vuorovaikutukseen ja viestintään. Vastajat kokivat, että yhteistyö vanhempien, koulun, kunnan ja hyvinvointialueen välillä parantui, yhteinen tilannekuva rakentui ja ilmapiiri muuttui.</p> <p>Verkkosivustoa ja toimintamalleja on levitetty yhteistyökunnille, yhteistyökumppaneiden uutiskirjeiden (750), verkostojen (10 suurta kaupunkia), suoraan vanhemmille ja Vanhempainliiton jäsenkirjeen (1233) kautta. Verkkosivut mahdollistavat aineiston juurruttamisen osaksi Vanhempainliiton toimintaa. Valtakunnallisesti AVI:t, Opetushallitus ja Kuntaliitto ovat saaneet tiedon verkkosivuista ja niiden levittämisen ja markkinoinnin tarpeesta kohderyhmilleen. Hankekumppanien vapaaehtoisryhmille on esitelty sivuja ja niiden käyttöönottoa. Vanhempainliiton kuntakohtaisille vanhempainyhdistyksille ja vanhempaintoimijat verkossa -some ryhmälle on esitelty verkkosivujen materiaalipankkia ja sen käyttöä.</p> <p>Hanketyötä hidastivat koronapandemia ja sairastumiset. Lapsen auttamisen palvelupolkua ei ehditty testata aidossa ympäristössä eikä kerätä sen vaikutuksista tarpeeksi seurantatietoa pitkältä ajalta. Palvelupolkuun tutustuneet kokemuskehittäjinä toimineet vanhemmat kuitenkin kokivat antamassaan palautteessa materiaalin erinomaisena ja toivoivat, että tällainen olisi ollut heilläkin käytössä. He uskoivat mallilla voivan olla mm. seuraavia vaikutuksia:</p>
--	--	--

	<p>Hanketyössä hyödynnettiin palvelumuotoilun työkaluja. Työssä tavoitettiin vuoden aikana yli 4000 vanhempaa, kuntien työntekijää ja kansallisten sisäilmahankkeiden avainhenkilöä.</p>	<p>sisäilmasta oireilevan lapsen koulukäynti ja sosiaalinen osallisuus saadaan nopeammin palautettua normaaliksi ja lapsen fyysinen hyvinvointi kohenee, perheen arki helpottuu, luottamuksen tunne kuntaan ja yhteiskuntaan kasvaa ja oma jaksaminen lisääntyy vähentäen työpoissaoloja.</p>
<p>Koulujen ja oppilaitosten toimintakulttuuri ja -tavat ennaltaehkäisevät kiusaamistilanteiden syntymistä sekä edesauttava niiden ratkaisemista. Kodin ja koulun hyvällä yhteistyöllä on ennaltaehkäisevässä työssä, kiusaamiseen puuttumisessa ja kiusaamistilanteiden ratkaisemisessa merkittävä ja tunnustettu rooli.</p>	<p>Koulutimme opiskelijoita, kasvatusyhteisöjen henkilökuntaa ja vanhempia kiusaamiseen puuttumisen ja sen ennaltaehkäisyn prosesseissa. Hyödynsimme koulutuksissa kokemusasiantuntijuutta.</p> <p>Hyödynsimme verkko-oppimisympäristössämme videoklippejä ja muuta materiaalia kodin ja koulun yhteistyöstä kiusaamisen vähentämiseksi ja vanhempien osallisuuden edistämiseksi koulujen hyvinvointityössä.</p> <p>Vahvistimme myönteistä kasvatusyhteistyötä kiusaamisen ennaltaehkäisyssä (myönteiseen vahvistamiseen, dialogisuuteen ja pelisääntöihin liittyvä vanhempainiltamalli).</p> <p>Järjestimme kokemusasiantuntijapajoja kiusaamiseen liittyen oppilaille ja koulutimme opettajia Unelmaluokkatyöskentelyyn.</p> <p>Osallistuimme Aseman lasten K0-toiminnan sekä MLL:n kiusaamista kokeneiden lasten vanhempien vertaisryhmähankkeen ohjausryhmiin ja tiivistimme yhteistyötä ko. järjestöjen kanssa.</p> <p>Osallistuimme aktiivisesti kiusaamista koskevaan keskusteluun ja aihetta käsitteleviin seminaareihin ja tilaisuuksiin. Toimme esille perheiden ja vanhempien näkökulmaa.</p> <p>Konsultoimme resurssien puitteissa kasvattajia kiusaamiseen puuttumisen ja ennaltaehkäisyn kysymyksissä.</p> <p>Toteutimme webinaarin MLL:n kanssa; meiltä kokemusasiantuntija.</p>	<p>Kiusaamisen vastainen työ lisää osallisuutta ja hyvinvointia kouluissa ja perheissä varhaisen puuttumisen, välineiden ja tiedon sekä rakentavien kohtaamisten ja yhteisöllisyyden ja kotien kanssa tehtävän yhteistyön laadun paranemisen myötä.</p> <p>95 % palautetta antaneista osallistujista sai koulutuksesta uutta tietoa kouluväkivallasta ilmiönä, välineitä siihen puuttumiseen ja ymmärrystä kohtaamisen merkityksestä kodin ja koulun yhteistyössä. N=54. Tilaajapalautteet tukevat tätä tulosta.</p> <p>Järjestimme 12 luentoa/työpajaa kiusaamiseen ja kohtaamiseen liittyen kokemusasiantuntijan kanssa yhdenvertaisuustoiminnan puitteissa. Niihin osallistui 1460 henkilöä. Kolme tilaisuutta näistä oli työpajoja nuorille, 5 vanhemmille ja ammattilaisille vanhempainyhdistysten ja yhteistyökumppaneiden (MLL) avulla, 2 opiskelijoille Oulun ja Itäsuomen yliopiston kautta, ja 2 täydennyskoulutuksena ammattilaisille.</p> <p>Tuotettu podcast Oulun yliopiston ja Avin kautta Sivistyksen supervoimia-sarjaan.</p> <p>Onni-hankkeelle tuotetut videot levisivät 20 kouluun.</p> <p>Nostettu teemaa oppimisympäristö Väylän Kodin ja koulun kohtaamiset –osiossa.</p> <p>Kohtaaminen kodin ja koulun yhteistyössä-verkkokursilla käsitelty aihetta, pilottikursilla 8 osallistujaa.</p>

	<p>Osallistuimme Aseman lasten KO-toiminnan ohjausryhmään sekä MLL:n kiusaamista kokeneiden lasten vanhempien vertaisryhmätoiminnan ohjausryhmään.</p> <p>Konsultoimme asiantuntijana kiusaamiseen puuttumiseen liittyen.</p> <p>Valmistelimme opetusmateriaaleja ja tarjosimme koulutusta kiusaamiseen puuttumisesta ja ennaltaehkäisystä opettajaksi opiskeleville.</p> <p>Tuimme toisen asteen pilottioppilaitoksia kotien kanssa tehtävässä yhteistyössä, mikä ennaltaehkäisee kiusaamista ja kriisitilanteiden selvittelyä.</p>	<p>Konsultoimme muutamia yksittäisiä vanhempia kodin ja koulun yhteistyöstä kiusaamistapausten selvittämisessä s-postilla ja puhelimitse.</p>
--	--	---

Kehitimme uusia tapoja toteuttaa kodin ja kasvatusyhteisöjen välistä yhteistyötä lasten ja nuorten tarpeet ja monimuotoisuus, vanhempien ja ammattilaisten toiveet sekä toimintaympäristön muutos huomioiden

Tulokset	Toteutunut toiminta	Arviointi
<p>Vanhempien osallisuus ja oppilaitosten henkilökunnan osaaminen vanhempien tavoittamisessa ja vanhempien kanssa tehtävässä yhteistyössä on vahvistunut sekä nuorten hyvinvointi lisääntynyt Chillisti mukana -hankkeen pilottioppilaitoksissa.</p>	<p>Kehitimme uusia toimintamalleja ja keinoja yhdessä oppilaitosten kanssa, joiden avulla oppilaitokset tavoittivat vanhemmat aiempaa paremmin.</p> <p>Selvitimme nuorten, vanhempien ja oppilaitosten tarpeita ja toiveita kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä ajatellen.</p> <p>Organisoimme uudelleen Kotiväen illat, jotta ne tavoittavat vanhemmat paremmin ja vastaavan paremmin niin nuorten, vanhempien kuin oppilaitostenkin tarpeita. Fasilitoimme muutamassa pilottioppilaitoksessa kriisikotiväeniltoja, jotka järjestettiin ryhmän ryhmäytymis- ja ilmapiiriongelmiensa takia.</p> <p>Tuimme oppilaitoksia pitämään ovet avoinna vanhemmille. Järjestimme vanhemmille suunnattuja teemailtoja.</p>	<p>Olemme olleet mukana 22 kotiväen illassa, jossa tavoitettu 1359 osallistujaa, joista vanhempia 852, nuoria 255, oppilaitoksen edustajia 297, muita tahoja 5. Kotiväeniltojen palautteeseen vastanneista vanhemmista (N=214) yli 90 % koki kotiväenillat tarpeellisiksi ja yli 80 % koki saaneensa työkaluja nuoren tukemiseen.</p> <p>Viidessä pilottioppilaitoksessa kahdeksasta järjestettiin uudenlaisia työelämä ja jatko-opinto tilaisuuksia vanhemmille 6 kappaletta ja niihin osallistui 149 vanhempaa. Aikaisemmin ei ole tällaisia vanhemmille suunnattuja tilaisuuksia järjestetty.</p>

	<p>Kehitimme yksilöllisiä tapaamisia (puhelut, vanhempainvartit, HOKS-keskustelut ja muut tapaamiset).</p> <p>Järjestimme kehittämistyöpajoja oppilaitosten henkilökunnan kanssa sekä pidimme oppilaitoksen henkilökunnan kanssa yksilötapaamisia (OHR, opettajat ja johtajat). Lisäsimme eri keinoin oppilaitosten ymmärrystä siitä, miksi kotien kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeää ja miksi se helpottaa omaa työtä.</p> <p>Lisäsimme eri keinoin oppilaitosten ymmärrystä nuoruudesta erityisenä elämänvaiheena ja vanhemmuudesta itsenäistyvän nuoren tukena. Veimme eri keinoin nuorten toiveita ja huolenaiheita oman oppimisen tukena/haasteena erityisesti kodin ja oppilaitoksen yhteistyön näkökulmasta vanhemmille ja oppilaitoksen edustajille sekä muille verkostoille. Vahvistimme opiskelijoiden, opettajien ja vanhempien välistä dialogisuutta.</p> <p>Vahvistimme oppilaitoksen omaa asiantuntijayhteistyötä (tukihenkilöstö, opiskeluhoolto) sekä oppilaitoksen ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyötä oppilaitoksissa nuorten esiin nostamissa hyvinvointiteemoissa. Vahvistimme oppilaitoksen omaa asiantuntijayhteistyötä ja ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä yhteisöllisessä opiskeluhoollossa.</p> <p>Vahvistimme opiskelijoiden keskinäistä myönteistä vuorovaikutusta sekä ryhmädynamiikkaa ja dialogisuutta osallistumalla nuorten opiskelijatapahtumaan työhyvinvointirastilla.</p> <p>Tuimme kuntakohtaisia vanhempainyhdistyksiä toimimaan toisen asteen oppilaitosverkostossa.</p> <p>Viestimme eri viestintäkanavissa ja tilaisuuksissa hankkeen havainnoista ja oppilaitosten kanssa kehitetyistä kodin ja oppilaitoksen yhteistyötä tukevista toimintatavoista.</p>	<p>7 pilottioppilaitoksessa uudistettiin kotiväenillat vuonna 2022, jolloin tavoitettiin aikaisempaa enemmän vanhempia. Vuonna 2023 näitä uusia toimintamalleja jatkettiin ja jatkokehitettiin jokaisessa pilottioppilaitoksessa, minkä tuloksena vanhempia tavoitettiin edellistä vuotta enemmän. Yhdessä pilottioppilaitoksessa kahdessa pilottiryhmässä kehitetyt uudet kotiväenillat otettiin käyttöön koko oppilaitoksessa.</p> <p>Kaikissa 8 pilottioppilaitoksessa on otettu käyttöön uusia toimintatapoja ja malleja vanhempien tavoittamiseksi.</p> <p>Seitsemässä pilottioppilaitoksessa kahdeksasta on aloitettu työstämään oppilaitoksen yhteisiä toimintamalleja ja pelisääntöjä kotien kanssa tehtävään yhteistyöhön. (esim. vuosikello, viestipohjat)</p> <p>7 oppilaitoksessa on pidetty kodin ja oppilaitoksen yhteistyön moniammatillisia kehittämistyöpajoja / koulutustilaisuuksia. Tilaisuuksia on järjestetty yhteensä 55, joihin on osallistunut 352 ammattilaista.</p> <p>8 pilottioppilaitoksessa on pidetty yksilöllisiä ohjaustapaamisia henkilöstön kanssa yhteensä 25 kpl, joihin on osallistunut 77 henkilöä.</p> <p>Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala lähti kehittämään hyvinvointiteemaisia vanhempainiltoja, jotka pohjautuvat toisen asteen Vanhempien barometriin ja Chillisti Mukana! -hankkeen kokemuksiin/havaintoihin. Vanhempainiltoja pidettiin useita vuoden aikana.</p> <p>Ammattilaisten asiantuntijuutta nuorten kanssa toimimiseen ja kotien kanssa tehtävän yhteistyön toteuttamiseen on vahvistettu hankkeessa toteutettujen koulutusten, tilaisuuksien ja yhteistyötahojen kanssa järjestettyjen webinaarien avulla.</p>
--	--	---

	<p>Tuimme vanhemmuutta tavoitetuille vanhemmille suunnatuissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa.</p> <p>Toteutettiin Toisen asteen Vanhempien barometri ja esiteltiin sen tuloksia on esitelty lukuisissa hankkeen tilaisuuksissa, ja muutaman kuntakohtaisen vanhempainyhdistysten verkostotilaisuudessa ja Opetushallituksen ammatillisen koulutuksen iltapäiväkahveilla.</p> <p>Pidimme kehittämisyöpäjoja KASKO:n oppimisen tuen ja hyvinvoinnin työryhmälle.</p> <p>Koostimme materiaalia Vanhempainliiton verkkosivustolle Toinen Aste -sivuksi kodin ja oppilaitoksen yhteistyön toteuttamisen ja kehittämisen tueksi. Materiaalit julkaistiin alkuvuodesta 2024.</p> <p>Olimme mukana kehittämässä ja toteuttamassa Pirkanmaan hyvinvointialueen yhteisöllisen opiskeluhuollon systeemistä työtettä liittyen nuorten päihteiden käyttöön fokuksena vanhempien ja nuorten osallisuuden vahvistaminen.</p> <p>Toteutimme yhteistyötä vanhempien osallisuuden vahvistamiseksi Taitajat 2023 tapahtuman kanssa.</p> <p>Tuotokset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uudet toimintamallit ja toimintatavat • Uudet työelämä- ja jatko-opinto kotiväenillat • Kartoitukset ja kyselyt vanhempien ja oppilaitosten henkilökunnan toiveista kodin ja oppilaitoksen yhteistyötä ajatellen • Oppilaitosten avoimien ovien päivät • Vanhemmille suunnatut teemaillat • Kriisivanhempainillan toimintamalli • Yksilöllisen kodin ja oppilaitoksen yhteistyön toimintamallit • Oppilaitosten ja muiden toimijoiden, kuten 3. sektorin toimijoiden välille luodut yhteistyösuhteet ja -rakenteet 	<p>Tilaisuuksia on järjestetty yhteensä 23, joihin on osallistunut 768 henkilöä. Näistä tavoitetuista henkilöistä on nuoria 38, vanhempia 189 ja ammattilaisia 541.</p> <p>Järjestetty Educa-messuilla Erätauko-keskustelu <i>“Itsenäistyminen ei tarkoita, että nuoren täytyy pärjätä yksin. Kodin ja oppilaitoksen yhteistyö.”</i> Keskusteluun osallistui myös opetusministeri.</p> <p>Nuori 2023 – tapahtumassa toteutettiin liiton historian ensimmäinen yhteistyössä Nuorisotutkimus seuran kanssa toteutettu puheenvuoro: Huoltajat uhka vai mahdollisuus: Puheenvuoron avulla lisättiin nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten ymmärrystä vanhempien merkityksestä nuoren hyvinvoinnin ja opiskelun tukena.</p> <p>Kehitetty ja toteutettu yhteistyössä Synesis Oy:n kanssa systeemiseen ajatteluun pohjautuvan koulutuskokonaisuus. Kokonaisuus sisälsi 5x2h lähityöskentelytunnit, mihin osallistui opetusalan ammattilaista.</p> <p>Nuorille pidettiin yhteensä 3 nuorten toivomaa hyvinvointituntia ja niihin osallistui 54 nuorta. Tämän lisäksi oppilaitokset ja yhteistyökumppanimme järjestivät nuorillemme 4 hyvinvointityöpajaa, joihin osallistui arviolta noin 60 nuorta.</p> <p>Nuorilta kerätyn palautteen (vastausprosentti 99 %) mukaan noin 90 % oli tyytyväisiä pidettyihin tunteihin ja niiden sisältöön. Nuoret ovat kokeneet, että ovat voineet tuoda oman näkökulmansa keskusteluihin. Myös opetushenkilöstö koki vuorovaikutuksen lisääntyneen heidän ja oppilaiden välillä.</p> <p>Olimme mukana toteuttamassa 6 nuorille suunnattua tapahtumaa oppilaitosten kanssa ja niihin osallistui 243 nuorta.</p>
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointitunti-malli ja toteutetut tunnit • Nuorten kuulemiset • Opiskelijoiden ja opettajien väliset dialogit • Opiskelijoiden, opettajien ja vanhempien väliset dialogit • Opettajille ja opiskeluhoollon henkilöstölle suunnatut koulutukset • Systeminen työote-malli yhteisölliselle opiskeluhoollolle (Pirha) 	<p>Tapasimme 46 eri verkostoyhteistyö tahoa, tapaamisia oli yhteensä 103, joihin osallistui 320 henkilöä. Joka kolmas tapaaminen toteutettiin lähitapaamisena.</p> <p>Taitaja-tapahtuma tavoitti 75 000 henkilöä.</p> <p>Vuoden 2023 aikana tapasimme 244 tilaisuudessa yhteensä 3223 henkilöä, joista oli 590 nuoria, 1041 vanhempia, 1592 ammattilaisia.</p> <p>Toisen asteen Vanhempien barometriin vastasi 7168 vanhempaa, joista 37 % oli ammattikoulussa ja 57 % lukiokoulutuksessa opiskelevien vanhempia.</p>
<p>Pohjoismainen yhteistyö tuo kodin ja kasvatusyhteisöjen välisen yhteistyön kehittämisen pohjaksi uusi ideoita ja testattuja hyviä käytäntöjä.</p>	<p>Vuoden aikana osallistumme Nordisk Kommittén (NoKo) työskentelyyn verkoston hallituksen kokouksissa ja yhteistyötapaamisissa Tanskassa ja Suomessa. Tapaamisten aiheina olivat mm. vaikuttamistyö, eri kieli-, kulttuuri- ja sosioekonomisista taustoista tulevien vanhempien osallisuus kouluyhteisöön ja vanhempain toimintaan sekä kodin ja oppilaitosten yhteistyön vahvistaminen toisella asteella.</p>	<p>Pohjoismainen yhteistyö tarjoaa ideoita ja testattuja hyviä käytäntöjä kodin ja koulun yhteistyön toteuttamiseen. Yhtenä konkreettisenä tuloksena voidaan mainita konsepti NEUVO-neuvontapuhelimesta vanhemmille. Pohjoismaisten sisarjärjestöjen kokemusten perusteella vuonna 2023 luotiin hanke-ehdotus neuvontapuhelimen perustamisesta Suomeen. Hakemukseen ei vielä saatu STEA:lta myönteistä avustuspäätöstä, mutta konseptia ja hakemusta on tarkoitus kehittää edelleen jatkoa ajatellen.</p>

Kehitimme liiton organisaatiota kestävyys, vastuullisuus, jäsenistön toiveet ja tarpeet sekä toimintaympäristön muutos huomioiden.

Strateginen tavoite:

Kehitämme ja uudistamme liiton toimintaa vastuullisesti ja kestävästi. Noudatamme ja kehitämme perheystävällisyyttä toiminnassamme. Työskentelemme määrätietoisesti järjestääksemme maakuntiin vanhempaintoimintaa tukevia työntekijöitä. Luomme strategisia kumppanuuksia yritysten kanssa rahoituspohjan monipuolistamiseksi.

Tulokset	Toteutunut toiminta	Arviointi
<p>Vanhempainliiton hallinto tukee liiton toimintaa, on läpinäkyvää ja vastuullista sekä huomioi riskienhallinnan ja täyttää tietosuoja ja saavutettavuutta koskevat velvoitteet.</p>	<p>Tuotettiin liitolle tietotyöpelikirja Sharepointin avulla kytkettynä Teamsiin. Lisäksi päivitettiin tietosuojaselosteet ja laadittiin oma seloste Priima oppimisympäristölle. Nimettiin tietosuoja seuraava ja ohjeistava henkilö.</p> <p>Perustimme liitolle sisäisestä tarkastuksesta ja riskienhallinnasta vastaavan työryhmän. Lisäksi laadittiin kevyt tietotilinpäätös, missä käsiteltiin tiivistetysti liiton tiedonhallinnan kehitys.</p> <p>Liittokokouksessa hyväksyttiin yksimielisesti Vanhempainliiton sääntöjen sääntömuutokset.</p> <p>Toteutettiin muutosneuvottelut keväällä 2023. Neuvotteluiden päätteeksi perustettiin järjestöpäällikön tehtävä, johon valittiin järjestötoiminnan asiantuntija Valtteri Tervala määräajaksi 1.8.2023-31.12.2024.</p>	<p>Tietotyön pelikirja valmistui alkuvuodesta ja se pitää sisällään liiton yhteiset pelisäännöt tietotyöhön, kuvaa käytössä olevat sovellukset käyttöoikeuksineen, määrittelee tiedonhallinnan raamit, kuvaa tietosuoja ja -turvan ohjeet ja käytännöt sekä linjaa tiimityön ja viestinnän periaatteita. Pelikirja yhtenäistää liiton käytännöt ja kokoaa henkilöstölle ohjeet ja yhteiset toimintaperiaatteet yhteen paikkaan.</p> <p>Sisäisen tarkastuksen työryhmä käynnisti toiminnan ja aloitti liiton johtosäännön päivittämisen.</p> <p>Vanhempainliiton liittokokous hyväksyi yksimielisesti liiton sääntömuutokset. Keskeisimpinä muutoksina hyväksyttiin, että liiton johtokunta voi jatkossa päättää liiton jäsenten hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä ja että ehdokkaita johtokuntaan valittaessa huomioidaan laajemmin monimuotoisuus. Lisäksi hyväksyttiin, että johtokuntaan voi jatkossa esittää henkilöitä, jotka eivät ole vanhempainyhdistyksen jäseniä, mutta joilla on liiton toimintaa tukevaa osaamista ja asiantuntemusta. Kokouksessa päätettiin myös, että liittokokouskutsut voidaan jatkossa lähettää sähköisellä viestillä, ja että liittokokous voidaan järjestää</p>

		<p>kokonaan etänä. Lisäksi hyväksyttiin, että liittokokoukseen voidaan pyytää ennakkoilmoittautuminen. Uudet säännöt menevät vielä Patentti –ja rekisterikeskuksen hyväksyttäväksi.</p> <p>Muutosneuvottelut käytiin, koska liitolle myönnetty avustukset eivät mahdollistaneet toiminnan tueksi aiemman kaltaista henkilöstöresurssia ja koska työnantajalla oli tästä syystä tarve organisoida työtä ja työtehtäviä siten, että liiton talouteen ja hallintoon liittyvät tehtävät voidaan hoitaa hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti ja laadukkaasti.</p>
<p>Vanhempainliitto on työpaikka, jossa työntekijöiden hyvinvoinnista, osaamisesta ja yhteisöllisyydestä huolehditaan. Perheystävälliset käytännöt mahdollistavat työn ja perheen yhteensovittamisen.</p>	<p>Työsuojelun yhteistoiminnassa pidettiin kokouksia ja aktiivista vuoropuhelua koko vuoden ajan. Kesällä toteutettiin työhyvinvointikysely, jonka lisäksi loppuvuodesta erillinen työilmapiiri- ja johtamisen arviointikysely. Vuoden aikana toteutettiin työnohjausprosessi, jonka toteutus hankittiin ostopalveluna.</p> <p>Työntekijöiden hyvinvointia ylläpidettiin järjestämällä virkistys- ja työhyvinvointipäiviä sekä yhteisiä aamupaloja kerran kuukaudessa viikkopalaverin yhteydessä. Työntekijöiden hyvinvointia tuettiin lounas- ja virikesetelein. Viikoittaisesta liikunta-ajasta luovuttiin STEA:n vaatimusten mukaisesti.</p> <p>Henkilöstöohjelmaa rakennettiin osana tietotyön pelikirjaa, joka valmistui keväällä.</p> <p>Tuotettiin työyhteisölle toimintaohje ristiriitatilanteiden ja epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäisyyn ja puuttumiseen.</p>	<p>Henkilöstöohjelmaa valmisteltiin ja osia siitä julkaistiin tietotyöpelikirjan yhteydessä. Ohjelma täydennetään ja päivitetään jatkuvasti.</p> <p>Päivitetty työsuojelun toimintaohjelma Työsuojelun yhteistoiminnan tapaamisia 3 kpl Virkistyspäiviä 2 kpl Työhyvinvointikysely 1 kpl Työilmapiiri ja johtaminen kysely 1 kpl Toimintaohje ristiriitatilanteiden ratkaisemiseen ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseen Työnohjaustapaamisia 8 kpl</p>
<p>Vanhempainliitto seuraa ja arvioi toimintaansa ja sen vaikutuksia säännöllisesti ja luotettavasti.</p>	<p>Liiton toiminnasta kerättiin arviointitietoa koko vuoden ajan. Toiminnan toteutusta arvioitiin toukokuussa johtokunnassa.</p>	<p>Ensimmäinen tarkastuspiste pidettiin toukokuussa. Toiminnanseuranta toteutettiin keräten tietoa liiton crm-järjestelmään, keräämällä palautetta koulutuksista, kohtaamisista ja tilaisuuksista. Lisäksi tietoa kerättiin vuoden</p>

		aikana erillisiin koontitiedostoihin, joista seurantatieto on saatavilla jatkuvasti.
Vanhempainliitto toimii kestävästi ja ilmastovastuullisesti.	Liiton toiminnasta tehtiin oppilastyönä arviointi kestävän toiminnan periaatteista.	Raportti antaa tilannekuvan liiton kestävän toiminnan periaatteista ja johtamisesta. Lisäksi raportti suosittaa toimenpiteet, joilla parannetaan ja vahvistetaan liiton kestävää toimintaa ja johtamista. Raporttia varten haastateltiin liiton työntekijöitä ja luottamushenkilöistä. Raportti toteutettiin osana opinnäytetyötä.

Päätöksenteko strategian toteuttamisen tukena

Liittokokous pidettiin 18.11.2023 lähikokouksena. Kokouksessa käsiteltiin sääntöjen määräämät asiat, joiden lisäksi kokous hyväksyi yksimielisesti sääntömuutokset. Kokous valitsi yksimielisesti Marika Salomaan järjestön puheenjohtajaksi 2023 aikana eronneen puheenjohtaja Johanna Laisaaren jäljelle jääneelle kaudelle (vuodelle 2024). Liiton johtokunta piti vuoden aikana 9 kokousta, joista 5 oli etänä. Johtokunta perehdytettiin tehtäviinsä perehdytysviikonloppuna 4.–5.2. Hotelli Arthurissa, Helsingissä.

Johtokunnan puheenjohtajana toimi Johanna Laisaari Helsingistä kesäkuun loppuun asti, jonka jälkeen puheenjohtajan toimi varapuheenjohtaja Jenni Helenius. Johtokunnan jäseniä olivat:

<u>Varsinainen jäsen</u>	<u>Varajäsen</u>
Anna Takatupa	Susanne Ekola
Johnny Kronqvist	Marjo Raappana
Jenni Helenius	Tuulikki Savolainen
Elina Johansson	Laura Niemelä-Kovanen
Johanna Kivistö	Riina Länsikallio
Reet Einla	Annukka Majanto
Marika Salomaa	Kati Rita
Paula Gassou	Tiia Malinen
Sanna Valtonen	Johanna Suomalainen
Kirsi Sutton	Niina Mäkelä

Johtokunnan työvaliokuntaan kuuluivat Johanna Laisaari, Jenni Helenius ja Saija Ohtonen-Jones. 1.7. alkaen Jenni Helenius, Elina Johansson ja Saija Ohtonen-Jones.

Liiton työntekijöitä olivat: erityiskasvatuksen asiantuntija Sari Haapakangas, viestinnän asiantuntija Leena Herlevi-Valtonen, järjestöviestijä Pinja Front (1-9/2023), varhaiskasvatuksen asiantuntija Merja Korhonen, järjestötoiminnan asiantuntija Anri Leveelahti, järjestötoiminnan asiantuntija Valter Tervala (1.8. alkaen järjestöpäällikkö), erityisasiantuntija Tuija Metso, toisen asteen koulutuksen asiantuntija Minna Palmu, yhteisötyön asiantuntija Ville Koikkalainen,

yhdenvertaisuusasiantuntija Aslak Rantakokko, toiminnanjohtaja Saija Ohtonen-Jones, Ratkaistaan yhdessä -hankkeen asiantuntijat Minna Mäkelä ja Outi Leveäoja. Lisäksi Seija Suominen toimi osa-aikaisena apuna talouden ja hallinnon tehtävissä.

Siivouspalveluista vastasi Seija Peräkylä. Liiton palkkahallinnosta vastasi Gallant Oy, liiton graafikkona toimi Antti Tapola Vinjetti Ky:stä. Liiton tilintarkastajana toimi vakituisen tilintarkastajan (HT Kai Salmivuori) poissa ollessa varatilintarkastaja HT Matti Koskelainen Tilintarkastusrengas Oy:stä ja toiminnantarkastajana Mika Jokinen (varatoiminnantarkastajana Tuula Peltoniemi).

Liitto oli seuraavien yhteisöjen jäsen: Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry, Kansalaisareena, Kehittämiskeskus Opinkirjo, Lastensuojelun Keskusliitto ry, Liikenneturva, Miesjärjestöjen keskusliitto ry, Mediakasvatusseura ry, Nordisk Kommitté, Opintotoiminnan keskusliitto/Opintokeskus Sivis, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, Hyvinvointialojen liitto, Suomen Leirikouluyhdistys ry, Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry, Väestöliitto ry.

Toiminnan indikaattorit

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Jäsenyhdistysten määrä vuoden päättyessä	1298	1290	1281	1275	1249	1232
Uusien yhdistysten määrä	39	31	21	21	19	22
Kuntakohtaisten yhdistysten määrä			36	36	36	28
Toiminnassa mukana olleet vapaaehtoiset	5200	5160	5124	5124	12 534	13429
Mediaseurannan osumat: Vanhempainliitto (nimiseuranta ilman some-osumia ja omia julkaisuja)	198	222	172	146	98	75
Televisio- ja radioesiintymiset	6	5	7	2	2	2
Muiden toimijoiden julkaisuihin tuotetut artikkelit, blogit ja kolumnit	8	8	9			3
Verkkosivuilla kävijöiden määrä	45 591	87 199	96130	50 556	45 131	51 551
Facebook-seuraajat	1814	2645	3065	3484	3787	4006
Twitter-seuraajat	5010	5621	6000	6264	6364	6190
Instagram-seuraajat	310	586	668	1050	1179	1801
Jäsenkirjeiden lukumäärä				11	11	10
Jäsenkirjeiden vastaanottajien lukumäärä				1750	1700	1700/30 500
Kuntakohtaisten toimijoiden Teams-alusta, jäsenet			50	42	20	38
Vanhempaintoimijoiden Facebook-ryhmä, jäsenet			128	132	331	432
Opetusalan koulutus- ja messutapahtumat, liiton osasto	3	5	2	2	4	2

Liiton oppaiden latausmäärät (verkko)		1126	571	737	47	18 000
Liiton oppaiden tilausmäärät (Mail Service)				1836	10 281	26 957
Luennot/työpajat opetusalan ammattilaisille ja opiskelijoille.			36 tilaisuutta, 3020 osallistujaa	52 tilaisuutta, 1782 osallistujaa	183 tilaisuutta, 8660 osallistujaa	27 tilaisuutta, 862 osallistujaa
Jäsenyhdistyksille toteutettujen koulutus- ja valmennustilaisuuksien määrä	13	13	35 tilaisuutta, 360 osallistujaa	22 tilaisuutta, 299 osallistujaa	23 tilaisuutta, 215 osallistujaa	22 tilaisuutta, 298 osallistujaa
Maailman suurin varhaiskasvatuksen vanhempainilta			2 tilaisuutta, 13 000 osallistujaa	1 tilaisuus, 2 900 osallistujaa	1 tilaisuus + mahdollisuus katsoa myöhemmin	1417 osallistujaa
Tiedotteet, kannanotot ja mielipidekirjoitukset	16	18	12	21	32	20
Jäsenyydet kansallisissa valmistelu- ja arviointiryhmissä	19	18	18	13	12	
Järjestöltä pyydettyjen/annettujen lausuntojen lukumäärä	17/16	11/11	23/23 + tilannekuvat (21 kpl)	24 + tilannekuvat (6 kpl)	16 lausuntoa, 3 kuulemista	5 lausuntoa, 1 kirjallinen ja 1 kuuleminen
Myönnettyjen kunniakirjojen määrä	32	40	15	16	36	26
Omalle henkilöstölle suunnattujen koulutus- ja kehittämispäivien määrä	7	5	8	5	4	5

Kannanotot, tiedotteet ja lehti- ym. kirjoitukset 2023

1. Kodin ja koulun yhteistyö voimavaraksi - vinkkejä uuteen lukuvuoteen, Tuija Metso ja Pinja Front, Luokanopettajalehti 3/2023
2. Kymmenen askelta kohti toimivaa kodin ja koulun yhteistyötä, Tuija Metso, Rexi-lehti
3. Kodin ja koulun yhteistyö, kirjoittajat Eeva-Liisa Markkanen, Tuija Metso ja Johanna Sergejeff, Teoksessa Yhteisellä koulutiellä. Käsikirja perusopetuksen oppilaiden läsnäolon tukemiseen ja poissaolojen vähentämiseen. 2023. Johanna Sergejeff (toim.). OKM.
4. Vanhemmat mukana turvallista kouluyhteisöä rakentamassa, Tuija Metso, ONNI on turvallinen koulu -hankkeen kirja
5. Kodin ja koulun välinen yhteistyö, Tuija Metso, Sari Haapakangas ja Ville Koikkalainen, tekstin tuottaminen kirjaan Poissa porukasta. Vahvista kouluun kiinnittymistä ja puutu poissaoloihin. 2023. Tuomo Virtanen ja Jenni Pelkonen. PS-kustannus.
6. Aikuisten kesken nuorten parhaaksi, Leena Herlevi-Valtonen, Kesälukioseuran blogi.
7. Kodin ja Koulun Päivä – sillanrakennustalkoot, Leena Herlevi-Valtonen, kolumni, Rexi-lehti

8. Kodin ja koulun yhteistyö paranee ja palkitsee johtamalla, Saija Ohtonen-Jones, kolumni, Rexi-lehti
9. Suomen leirikouluyhdistyksen, Suomen Vanhempainliiton, Suomen nuorisokeskusyhdistyksen ja Tampereen Vanhempien yhteinen vetoamus Opetushallitukselle: Leirikouluohjeistus tulee uudistaa vastaamaan koulujen ja perheiden tarpeita 6.9.2023

Lausunnot ja kuulemiset 2023

Lausunto esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen lainsäädännön uudistamisesta, kuuleminen (OKM), 14.11.2023

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi eräiden kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottujen etuuksien ja rahamäärien indeksitarkistuksista vuosina 2024–2027 ja siihen liittyviksi laeiksi sekä lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta (STM), 22.9.2023

Lausunto lasten kiusaamisen vastaisten ja sosioemotionaalaisia taitoja tukevien menetelmien arvioinnista, kuuleminen (KARVI), 21.8.2023

Lausunto yhdenvertaisen puuttumisen oppaasta (ONNI on turvallinen koulu –hanke), 30.3.2023

Lausunto sitouttavan koulu yhteistyön muutoksista Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2014 (OKM), 26.1.2023

Haastattelu vuoroasumista koskevasta selvityksestä: varhaiskasvatus kahden kunnan alueella ja esi- ja perusopetusta koskeva koulukuljetusetuus (OKM), 23.10.2023

Kirjalliset kommentit Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen peruskouluissa 2023 –tiedonkeruulomakkeeseen (THL), 24.8.2023

Edustukset

- Anna ääni lapselle -yhteistyöryhmä (Lastensuojelun keskusliitto)
- Ehkäisevän päihdetyön järjestöverkosto, EHYT ry
- Eriko-työryhmä
- Finnish Safer Internet Centre-hankkeen (FISIC) ohjausryhmä (Kansallinen audiovisuaalinen instituutti)
- Hyvin sanottu –kampanja (Yle ja erätaukosäätiö)
- Keidas -täydennyskoulutusverkosto, (Pohjois-Suomen AVI)
- Kiusaamista kokeneiden lasten vanhempien vertaisryhmä -hanke, ohjausryhmä (MLL)
- K0-toiminnan ohjausryhmä (Aseman lapset)
- Koulurauha-ohjelman ohjausryhmä
- Lapsi- ja perhepolitiikan neuvottelukunta (Lastensuojelun Keskusliitto)
- Lapsirikkaiden perheiden tuki -hankkeen ohjausryhmä (Auta Lasta ry)
- Lasten terveystoiminta (SOSTE)
- Leikkipäivä-verkosto (MLL), jäsenyys päättynyt 12/2023
- Liikennekasvatuksen yhteistyöverkosto (Liikenneturva)
- Liikkuva varhaiskasvatus –verkosto (OPH), jäsenyys päättynyt 12/2023
- LOS-viestintäverkosto (Lastensuojelun Keskusliitto)
- Maahanmuuttotaustaisten oppilaiden perustaitojen ja opetuskielen vahvistamisen toimenpideohjelman ohjausryhmä (OKM)
- Maailman suurin vanhempainilta, ohjausryhmä (OPH)
- Mediataitoviikon virallinen kumppani
- Mukana-verkosto
- Oikeus oppimiseen –neuvottelukunta (Erialaisten oppijoiden liitto)
- Opettajankoulutusfoorumi (OKM)
- Opinkirjon hallitus
- Opintotoiminnan Keskusliitto, hallituksen jäsen
- Pelaa fiksusti-hanke, ohjausryhmä (NMI)
- Varhaiskasvatuksen neuvottelukunta (OKM) 6/2023
- Vuoden isä -työryhmä (Väestöliitto)
- Tervettä kasvua –hankkeen ohjausryhmä (Ruokakasvatusyhdistys Ruukku ry, Itä- Suomen yliopisto ja Suomen Sydänliitto)
- Neuropsykiatrian ammattilaiset ja AUNE-verkosto (NEPSY, Autism Network)
- Ruokakasvatuksen valtakunnallinen verkosto (Ruokakasvatusyhdistys Ruukku ry)
- Siltoja vanhemmille-hanke, ohjausryhmä (Suomi-Syyria-seura)
- Sivistysakatemia neuvottelukunta (OKM, OPH, OAJ, Suomen Akatemia)